

حکومه تی هه‌ریمی کوردستان - عیراق

سه‌روکایه تی نه‌نجومه نی وه‌زیران

کار و چالاکییه کانی وه‌زاره‌ت و ده‌سته‌و فهر مانگه نه‌به‌سه‌تراوه‌کان به
وه‌زاره‌ت

له چوارچێوه‌ی هێله‌گه‌شتیه‌ی کانی به‌نامه‌ی کاری کابینه‌ی نۆیه‌می حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان

له ماوه‌ی (١٠٠) رۆژی کل‌کردندا

کانونی یه‌که‌م

٢٠١٩

ناوهرۆك

۲	پیشه کی.....
۳	سەرۆکایه تی ئەنجومه نی وزیران.....
۳	وهزاره تی ناوخۆ.....
۱۱	وهزاره تی پیشمه رگه.....
۱۴	وهزاره تی دارایی و ئابووری.....
۱۶	وهزاره تی داد.....
۱۸	وهزاره تی ئاوه دانکردنه وهو نیشه ته جی کردن.....
۱۹	وهزاره تی ئەوقاف و کاروباری ئایینی.....
۲۱	وهزاره تی پهروه رده.....
۲۴	وهزاره تی خویندنی بالاو توئینه وهی زانستی.....
۲۸	وهزاره تی گواستنه وهو گه یاندن.....
۳۱	وهزاره تی کشتوکال و سه رچاوه کانی ئاو.....
۳۳	وهزاره تی کاروباری شه هیدان و ئەنفالکراوان.....
۳۴	وهزاره تی کارو کاروباری کۆمه لایه تی.....
۳۸	وهزاره تی شاره وانی و گه شتوگوزار.....
۴۰	وهزاره تی روشنییری و لاوان.....
۴۲	وهزاره تی ته ندروستی.....
۴۶	وهزاره تی بازرگانی و پیشه سازی.....
۴۸	وهزاره تی پلاندانان.....
۵۲	وهزاره تی کاره با.....
۵۴	وهزاره تی سامانه سروشتیه کان.....
۵۵	دهسته ی وه به رهیتان.....
۵۷	فه رمانگه ی په یوه ندیه کانی ده ره وهی حکومه تی هه ریمی کوردستان.....
۵۹	دهسته ی گشتی ناوچه کوردستانیه کانی ده ره وهی ئیداره ی هه ریم.....
۶۰	ده رگای گشتی کاروباری مین.....
۶۲	دهسته ی پاراستن و چاککردنی ژینگه.....

پیشہ کی

لہژیر روئناپی ہیله گشتیہ کانی بہرنامہی کاری کابینہی نویہمی حکومتی ہریمی کوردستان و لہماوہی سہد (۱۰۰) رۆزی یہ کہمی کاری کابینہی نویہم، گشت و ہزارہت و دہستہ و فہرمانگہ نہ بہ ستراوہ کان بہ و ہزارہت ہہ ئساون بہ ئامادہ کردنی پلانی کار بو چوار (۴) سالی داہاتوو کہ تہ واو کردنی چہ ندین پرۆزہی بہر دہوام و پیشنیار کردنی چہ ندین پرۆزہی نوی لہ خوئی دہ گریت بہ گوئیرہی پیداویستی خہ لک و سہرچاوه بہر دہستہ کان. لہ ہہ مان کاتدا، لہ ماوہی ئہم سہد (۱۰۰) رۆزہدا، دامودہ زگا کانی حکومت بہر دہوام بوونہ لہ پیشکہ شکردنی خزمہ تگوزاری و پرۆزہ و ئہنجامدانی چالاکئی پیویست بو خزمہ تکردنی هاوولاتیان و بہ جیگہ یاندنی ئامانجہ کانی کابینہی نویہمی حکومتی ہریمی کوردستان لہ ئاستہ کانی چاکسازی و خزمہ تگوزاری و ناشتی و ئازادی و پیکہ و ہژیان و پھیوہندیہ کانی ہریم لہ گہ ل حکومتی فیدرال و وولاتیانی دہرہوہ و ئاستہ کانی ئابوری و دارایی و و کارگیبری. حکومتی ہریم لہ ماوہی داہاتوودا بہر دہوام دہ بیت لہ ئہنجامدانی چاکسازیہ کان و باشتر کردنی ئاستی خزمہ تگوزاریہ کان کہ جیگہی رہ زامہندی هاوولاتیانی ہریمی کوردستان بیت.

سه‌روكايه‌تی نه‌نجومه‌نی وزیران

له ئاستی چاكسازى

۱. جیبه‌جی کردنی ته‌حكامی یاساكانی به‌رزه‌فتكردنی فه‌رمانبه‌رانی ده‌وله‌ت و كه‌رتی گشتی ژماره ۱۴ سالی ۱۹۹۱ هه‌موار كراو و یاسای راژه‌ی شارستانی ژماره ۲۴ ی سالی ۱۹۶۰ هه‌موار كراو.
۲. پركردنه‌وه‌ی فۆرمی ئاشكرا کردنی به‌رژه‌وه‌ندی دارایی فه‌رمانبه‌ره پله تایبه‌ته‌کانی حكومه‌ت.
۳. رێكخستنه‌وه‌ی یه‌كه‌کانی نیشته‌جیبوونی حكومه‌ت به‌پیی رینمایي نوێ به‌مه‌به‌ستی چه‌سپاندنی شه‌فافیه‌ت.
۴. چاو‌خشانده‌وه‌ به‌ پرۆژه یاسای "چاكسازى له‌ خانه‌نشینى ، موچه، ده‌رمانه‌ و ئیمتیازه‌کانی تر له‌ هه‌ریمی كوردستان" به‌ مه‌به‌ستی نه‌هیشته‌نی گه‌نده‌لی و چه‌سپاندنی دادگه‌ری كۆمه‌لایه‌تی و كه‌مكردنه‌وه‌ی خه‌رجیه‌كان و زیادكردنی داها‌ت.
۵. رێكخستنه‌وه‌ی مائپه‌ری فه‌رمی حكومه‌ت و په‌سه‌ند كردنی پرۆژه‌ی یه‌كخستنی مائپه‌ری فه‌رمی حكومه‌تی هه‌ریمی كوردستان و مائپه‌ری فه‌رمی وه‌زاره‌ته‌كان به‌ هه‌ر سێ زمانی كوردی و عه‌ره‌بی و ئینگلیزی. هه‌روه‌ها په‌ره‌پیدانی توانا‌کانی وته‌بیژی سه‌رجه‌م وه‌زاره‌ت و ده‌سته‌و فه‌رمانگه‌ نه‌به‌ستراو ه‌كان به‌ وه‌زاره‌ت.

له ئاستی خزمه‌تگوزاری

۱. بریاردان له‌سه‌ر ته‌رخانكردنی بری (۳۳,۵۸۳,۷۱۲,۸۴۰) ملیار دینار بۆ نۆژه‌نكردنه‌وه‌ی رینگوبانه‌كان پێش هاتنی سه‌ری سال و له‌ ئیستاشدا نزیكه‌ی له ۸۵٪ ته‌واوبوه.
۲. بریاردان له‌سه‌ر جیبه‌جیكردنی پیداو‌یستی و داواكاریه‌کانی خویندنی بالاو په‌روه‌رده پێش هاتنی وه‌رزی خویندن و دامه‌زراندنی گشت مامۆستایانی گرتیبه‌ست له‌ وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده و دامه‌زراندنی سێ (۳) یه‌كه‌مه‌کانی زانكۆو په‌یمانگا‌کانی سالی خویندنی ۲۰۱۵-۲۰۱۶.
۳. په‌سه‌ند كردنی پێشنیاری دروستكردنی سندوقی هه‌میشه‌یی فریاكه‌وتنی مروی.
۴. په‌سه‌ند كردنی پرۆژه‌ی له‌كاندنی مندا‌ل به‌ خێزانی جیگه‌روه.

ئاستى پەيوەندىي نىۋان ھۆكۈمەتى ھەرىمى كوردستان و ھۆكۈمەتى عىراقى فېدېرال

۱- پاسپاردى لېئىنەيەك لە بەرئىزان وەزارەتى پلاندانان، وەزارەتى گواستىنەو و گەياندن، وەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى دانوستان لە گەل ھۆكۈمەتى فېدېرال ، وەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پېكھاتەكان و سەرۆكى فەرمانگەى ھەماھەنگى بەدواداچوون بۆ ھەئسەنگاندنى پروزەى سەرژمىرى عىراق لە سالى ۲۰۲۰.

۲- سەردانى شاندى ھۆكۈمەتى ھەرىمى كوردستان كە پېكھاتەبو لە بەرئىزان (سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران، جېگىرى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران ، وەزىرى ناوخۆ، وەزىرى دارايى و ئابورى) بۆ سەردانى وەزارەتى دارايى فېدېرال بە مەبەستى گىفتوگۆكردن لەسەر بودجە.

۳- رېئىخستىنەو ھەى پەيوەندىيەكانى نىۋان وەزارەتەكانى ھەرىمى كوردستان و ھۆكۈمەتى فېدېرال بەفەرەى لەرېگەى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزىرانەو.

۴- پېكھىتەنى دوو لېئىنەى تەكنىكى بۆ چارەسەر كوردنى دۆسىيە ھەلپەسپىردراوہكان و ماف و شايستە داراييەكانى ھۆكۈمەتى ھەرىمى كوردستان لە ھۆكۈمەتى عىراقى فېدېرال:

لېئىنەى يەكەم بۆ دۆسىيەى ناوچە كوردستانىيەكانى دەرەو ھەرىم بە سەرۆكايەتى بەرئىز وەزىرى ناوخۆ ئەندامىتى بەرئىزان:

- وەزىرى كاروبارى پېشمەرگە.
- وەزىرى ئاوەدان كوردنەو و نىشتەجى كوردن.
- وەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى دانوستان لە گەل ھۆكۈمەتى فېدېرال.
- سەرۆكى ديوانى ئەنجومەنى وەزىران.
- سكرتېرى ئەنجومەنى وەزىران.

لېئىنەى دووھم بۆ دۆسىيەى ماف و شايستە داراييەكانى ھەرىم بە سەرۆكايەتى بەرئىز وەزىرى دارايى و ئەندامىتى بەرئىزان:

- نوئىنەرى نووسىنگەى تايبەتى بەرئىز سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران.
- وەزىرى پلاندانان.
- سەرۆكى ديوانى ئەنجومەنى وەزىران.
- بريكارى وەزارەتى دارايى و ئابورى.

۵-سەردانی شانده کانی حکومهتی هەریمی کوردستان بۆ بەغدا و دانوستاندنه کان له گەل بەغدا سەرکەوتوو بوون و داواکارییه کانی هەریمی کوردستان له بودجه جیگیرکراون. بهیچی ریکهوتن، حکومهتی هەریم رۆژانه ۲۵۰ ههزار بهرمیل نهوت رادهستی کۆمپانیای سۆمۆ دهکات و بهغداش پابهند دهبیت به پیدانی مووچهی فهرمانبهران و بهم شیویهش کیشهی مووچه چارهسهردهبیت. ههروهها گفتوگو لهبارهی قهرزهکانی هەریمی کوردستان کراوو و لهسهر دانهوهی قهرزهکان ریکهوتوو.

ئازادی و دیموکراسی و پیکهوه ژیان

۱. دهکردنی رینمای پئویست بۆ پاراستنی گیان و سهلامهتی گهشتیاران و هاوڵاتیان له شوینیه گهشتیاریه کان به مهبهستی کهمکردنهوهی روودانی ههر رووداوئیکی نهخواراو.

۲. پیداجونهوه به یاسای دارپشتنی پرۆژهی مافی خاوهنداریهتی هزری که تائیسنا له هەریمی کوردستان ئهوه مافه به یاسا ریک نهخراوه، ئهمهش دهبیتته هوئی پاراستن و پارێزگاریکردن له بهرهه می هونهرمهند و داهینهران.

له ئاستی ئابووری و دارایی

۱. پاسپاردنی بهرپزان وهزیری کشتوکال و وهزیری دارایی بۆ ئاسانکاری و دهکردنی رینمای پئویست بۆ گهراوهوهی قهرزه کشتوکالییه کان.

۲. پیکهینای لیژنهیه ک له بهرپزان وهزیری ناوخوا وهزیری دارایی و ئابووری بۆ ریکهستنهوهی دهروازه سنوریه کان لهروی کارگیری و دارایی و تهکنیکی به مهبهستی بهروپیدان و باشتر کۆکردنهوهی داهاتی ئهوه دهروازه سنووریانه و یهکخستنی ریکارو میکانزم و پرۆسهکانی پیادهکراو له دهروازه سنوریه کان له سهرتاسهری هەریمی کوردستان و پیشکهشکردنی خزمهتگوزاریه کی باشتر و ئاسانتر به هاورده کاران.

۳. ریکهستنهوهی ریکارهکانی پیدانی باجی لایهن و کۆمپانیان بۆ ئهوهی بهشیویه کی شهفاف و یه کسان بهسهر هه موولایه ک جیبه جیبکریت.

٤. گه‌رانه‌وه‌ی گشت داها‌تی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان بۆ وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری به‌مه‌به‌ستی رێکخسته‌وه‌ی داها‌ت و خه‌رجیه‌کان و زیاد‌کردن (سیوله) له‌بانکه‌کانی حکومه‌ت و هه‌روه‌ها دانانی پلانی حکومه‌ت بۆ زیاد‌کردنی داها‌ت به‌پێی وه‌زاره‌ته‌کان و که‌م‌کردنه‌وه‌ی ئه‌و خه‌رجیانه‌ی که‌ ئه‌وله‌ویه‌ت نین.

٥. راسپاردنی وه‌زاره‌تی کشتوکا‌ل و سه‌رچاوه‌کانی ئاو بۆ به‌بازار‌کردنی گه‌نمی خۆمالی.

٦. لیژنه‌ی هاوبه‌شی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران و وه‌زاره‌ته‌کانی دارایی و ئابووری و پلاندانان میکانزمی گونجاویان داناه‌وه‌ بۆ سه‌رف‌کردنی شایسته‌ دارایه‌کانی پرۆژه‌کان به‌ شیوه‌ی نه‌ختینه‌یی، تا ئیستا زیاتر له‌ ١٥٠ پرۆژه‌ی گه‌شه‌پیدانی پارێزگا‌کان که‌ ریزه‌ی ئه‌نجامی داراییان له‌ ٨٥٪ زیاتره‌ به‌ گوژمه‌ی زیاتر له‌ ٨،٥٠٠،٠٠٠،٠٠٠ دینار. هه‌روه‌ها ٥٠ پرۆژه‌ی ستراتیژی و گرینگی وه‌زاره‌ته‌کان به‌ گوژمه‌ی زیاتر له‌ ١٠٠ ملیار دینار خراونه‌ته‌ لیستی جێبه‌جێ‌کردنه‌وه‌.

له‌ ئاستی کارگێری

١. په‌سه‌ند‌کردنی پێکهێنانی ئه‌نجومه‌نی گشتی راژه‌ به‌ ئامانجی:
  - رێکخسته‌وه‌ی میلاکی فه‌رمانبه‌ران له‌سه‌ر بنچینه‌ی پسپۆری.
  - که‌م‌کردنه‌وه‌ی خه‌رجی فه‌رمانگه‌کان.
  - به‌ره‌و‌پێش‌بردنی ئاستی فه‌رمانبه‌ران.
  - جێبه‌جێ‌کردنی بنه‌ماکانی لێپرسینه‌وه‌و پادا‌شت‌کردن.
  - پابه‌ندبوونی فه‌رمانبه‌ران به‌ کارکردن له‌ چوارچێوه‌ی کاروباری حکومه‌ت و ره‌خساندنی هه‌لی کار بۆ خه‌لکانی تر.
٢. په‌سه‌ند‌کردنی هه‌مواری په‌یره‌وه‌ی ئه‌نجومه‌نه‌کانی شاره‌وانی.
٣. پێکهێنانی لیژنه‌یه‌ک بۆ پێداچونه‌وه‌ به‌ هه‌یکه‌لیه‌ت و میلاکاتی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به‌پێی پێداویستی فعلی و تاییه‌تمه‌ندی.

وہزارہتی ناوڇو

لہ ئاستی چاکسازی

یہ کہم: کہم کردنہوہی روتین و دیاردهی بہرتیل وەرگرتن

بہ نوسراوی ژمارہ (۱۴۲۱۰) لہ ۲۰۱۹/۸/۲۶ ئاگاداری گشت فەرمانگہ کانی خوئی کردووہ کہ پیویستہ زیاتر گرنگی بدن بہ راپی کردنہوہی مامہلہی هاوولاتیان بہ یہکسانی و دوور لہ ہەر کہم و کوریپہک و بہرنگاریوونہوہی دیاردهی بہرتیل وەرگرتن بہ مہبہستی راپی کردنہوہی مامہلہ کانیان.

دووہم: ریزگرتن لہ هاوولاتیان

بہ نوسراوی ژمارہ (۱۶۸۷۶) لہ ۲۰۱۹/۱۰/۶ ئاگاداری گشت فەرمانگہ کانی خوئی کردووہ کہ پیویستہ ریز لہ هاوولاتیان بگریٹ و ہیچ کہمتہرخہمیہک لہم ہوارہدا قبول ناکریت.

سیئہم: بہرنگاریوونہوہی گہندہئی

لہ چوارچیوہی بہرہنگاریوونہوہی گہندہئی چہندین ئہنجومہن و لیژنہی لیکولینہوہ پیکھاتووہ و کار لہسہر کہیسہکان دہکریت.

چوارہم: کاراکردنی سیستہمی سکالا ئونلاین

لینکی تایبہت بہ سکالا ئونلاین لہ پیگہی ئہلیکترونی و ہزارہت کارا کراوہ بو ئہوہی گشت هاوولاتیان و ئہفسہر و کارمہند و فہرمانبہران بتوانن لہ ریگی ئہم لینکہ سکالایان توماریکہن بو بہرئوہبہرایہتی بہرئوہبردنی جووری لہ دیوانی و ہزارہتی ناوڇو کہ تا ئیستا زیاتر لہ (۳۰۰) سکالا رہوانہ کراون و بہدواداچوونی ووردیان بو کراوہ.

پینجہم: کاراکردنی ہیلی گہرم

دانانی ہیلی گہرم و رہزامہندی دہستہی پھیوہندیہ کانی عیراق (CMC) وەرگیرا بہ تہرخانکردنی ہیلی گہرمی ژمارہ (۴۱۴) کہ دہتوانریت لہ گشت ہیلی پھیوہندیہکان کہ لہ ہہریمی کوردستان کار دہکەن پھیوہندی بہم ہیئلہ بکریت بہ مہبہستی گہیاندنی سکالا و پیشنیاری هاوولاتیان و ئیستا لہ و ہزارہتی ناوڇو کارہکانی دانانی سہنتہری پھیوہندیہ کانی ئہم ہیئلہ گہرمہ بہرئوہ دہچیت و لہ ئایندہیہ کی نزدیکدا دہکەوتتہ کار.

شەشەم: قەدەغە كۆردى بە كارھىتەننى ئۆتۈمبىلى ھۆكۈمى دىۋانى دەۋامى فەرمى

نوسراومان بۇ گىشت ۋەزارەتەكان و فەرمانگەكانى نەبەستراۋ بە ۋەزارەت كۆدوۋە لە لە ۲۰۱۹/۱۰/۱ بە كارھىتەننى ئۆتۈمبىلى ھۆكۈمى دىۋانى دەۋامى فەرمى بە يېڭى رېنمىپى ژمارە (۲) ى سالى ۲۰۱۸ قەدەغەيە ۋە دەستى بەسەردا دەگىرېت و رېۋبەروى لېيچىنەۋەي ياساپى دەبنەۋە.

لە ئاستى خىزمەتگوزارى

لە سە رئاستى پىرۇژەكانى تايبەت بە ژىرخانى دام ۋەدەزگاكى ۋەزارەت:

ئەۋ پىرۇژانەي كە لە كاتى دامەزىراندنى كابىنەي نوپى ھۆكۈمەت رەزامەندى لەسەر ۋەرگىراۋە بۇ ھەموو پارىزگاكى (ھەۋلىر – دەۋك – سلىمانى – ھەلەبجە) و ئىدارەكان (گەرمىيان و راپەرىن) برىتىن لە:

• دروست كۆردى بەشى ئالىيات و نۆزەنكۆردنەۋەي بەشى كرىپ و بارھەلگىر لە بەرپۆبەرايەتى ھاتوۋچۆي ھەۋلىر

• بىناي ھاتوۋچۆي شەقلاۋە

• دروستكۆردن و كۆردنەۋەي دەروازەي سنورى مېرگەسور- رېۋبارۆك (كۆمەلگى زىت) لە قەزاي مېرگەسور

• بىنايەي ھاتوۋچۆي بەرپۆبەرايەتى ھاتوۋچۆي ھەلەبجە

• بىنكەي ھاتوۋچۆي قوشتەپە

• پىرۇژەي ۶۹ كامىرا بۇ ترافىك لايتى گۆرە پانەكانى ناۋشارى سلىمانى

• فراۋانكۆردنى كۆردنى گەراجى ۋەستانى ئۆتۈمبىلى ھاۋلاتيان و زىاد كۆردنى نھۆمى ھۆلى كۆنگرە (ناۋ ۋەزارەت)

• دانان و دابىن كۆردنى گاردېئىل بۇ رېگىنى نيوان تاسلوجە و دۆكان

• دابىن كۆردن و ھىتەننى دانانى پىداۋىستىەكانى بىنايەي نوپى بەرپۆبەرايەتى نشىنگەي ھەۋلىر

• دانان و دابىن كۆردنى پىداۋىستىەكانى بەرپۆبەرايەتى ھاتوۋچۆي سۇران

• دانان و دابىن كۆردنى ھىمىي رېنېشاندەرى ھاتوۋچۆي جۇراۋچۆر بۇ رېگاكى (عەربەت، سەيدساق،

ھەلەبجە، بىتوئىن، گەرمەك)

• ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كۆردنى پىداۋىستىەكان ب . ھاتوۋچۆي ئىدارەي گەرمىيان

- ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كوردنى پىداوويستىيەكان دانانى ھىماي ھاتووچۆي لەگەل دانانى گاردرييل لەگەل بۇياخ كوردن نوژەن كوردنەوھى ب . ھاتووچۆي سنورى شارى سلىمانى
- ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كوردنى پىداوويستىيەكان دانانى ھىماي ھاتووچۆي لەگەل دانانى گاردرييل لەگەل بۇياخ كوردنى ب . ھاتووچۆي سنورى سۇران
- ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كوردنى پىداوويستىيەكان دانانى ھىماي ھاتووچۆي لەگەل دانانى گاردرييل لەگەل بۇياخ كوردنى ب . ھاتووچۆي ئىدارەي راپەرين
- ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كوردنى پىداوويستىيەكان دانانى ھىماي ھاتووچۆي لەگەل دانانى گاردرييل لەگەل بۇياخ كوردنى ب . ھاتووچۆي (كۆيە) و سنورى شارى ھەولير
- ئامادەكارى تايبەت بەدابىن كوردنى پىداوويستىيەكان دانانى ھىماي ھاتووچۆي لەگەل دانانى گاردرييل لەگەل بۇياخ كوردنى ب . ھاتووچۆي (كۆيە) رىنگاي نيوان ھەولير – كۆيە

لە ئاستى پەيوەندىي نيوان حكومەتى ھەريئى كوردستان و حكومەتى عىراقى فيدرالى:

يەكەم: گەتوگۆ لەگەل بەغدا لەسەر چارەسەر كوردنى كيشەي تۆمارى لاوھەكى (تعداد فرعى)

بەريادرا لەسەر پىكھيئەتەنى لىژنەيەكى ھاوبەش لە نيوان وەزارەتى ناوخوى عىراق و ھەريئە بۆ دىراسەت كوردنى ئەو تۆمارە لاوھەكيانە و لىژنە ھاوبەشەكە دەستى بەكارەكانى كوردووھە.

دووھەم: فيزەي ھەريئە

دواي گەتوگۆ كوردنىكى بونىادنەرانە لەگەل شاندى وەزارەتى ناوخوى حكومەتى فيدرالى عىراق، وەزارەتى ناوخوى عىراق بەريارى دا بە پىدانى دەسەلاتى پىدانى فيزە بە وەزىرى ناوخوى حكومەتى ھەريئە كوردستان و ئەو فيزانەي لەمەودوا لە ھەريئە كوردستان دەردەچن بۆ بيانىەكان پەسەندكراون لە ھەموو عىراق و گەشتىارى بيانى دەتوانىت بە فيزەي ھەريئە كوردستان سەردانى ھەموو پارىزگاكاني عىراق بكات و داواي نشىنگە بكات لە ھەر پارىزگايەكى عىراق بە پىي فەرمانى وەزارى ژمارە (۵۰۲) لە ۲۹/۸/۲۰۱۹.

سپیه‌م: چاره‌سه‌رکردنی گرفته‌کافی کارتی نیشتمانی

ره‌زامه‌ندی وه‌زاره‌تی ناوخۆی عێراق وه‌رگیرا به‌ کردنه‌وه‌ی گشت ئه‌و نووسینگانه‌ی کارتی نیشتمانی که تا ئیستا له‌ ههرێمی کوردستان نه‌کراون به‌ هۆی کیشه‌ی تۆماری لاوه‌کی و نه‌بوونی پیداوێستی و ئامێر. وه‌زاره‌تی ناوخۆ به‌ فه‌رمانی وه‌زاری ژماره (١٦١٤٦) له ٢٠١٩/٩/٢٥ لیژنه‌یه‌کی پیکه‌تیا به‌ مه‌به‌ستی دیراسه‌ت کردنی پیداوێستیه‌کافی کارتی نیشتمانی له‌ ههرێمی کوردستان و دابین کردنی گشت ئه‌و پیداوێستیه‌کانه‌ له‌ بوودجه‌ی وه‌زاره‌تی ناوخۆی حکومه‌تی ههرێم خه‌رج ده‌کریت به‌ مه‌به‌ستی ده‌ست به‌ کاربوونیان.

چواره‌م: چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ی ده‌ره‌تانی پاسه‌پۆرت له‌ ههرێمی کوردستان

١. وه‌زاره‌تی ناوخۆی عێراق و وه‌زاره‌تی ناوخۆی ههرێمی کوردستان رێککه‌وتن له‌سه‌ر کردنه‌وه‌ی چوار نووسینگه‌ی پاسه‌پۆرت له‌ قه‌زاقانی (سۆران، ئاکری، زاخۆ و کۆیه) و وه‌زاره‌تی ناوخۆ به‌ فه‌رمانی وه‌زاری ژماره (١٣١٢٦) له ٢٠١٩/٧/٢٩ لیژنه‌یه‌کی پیکه‌تیا به‌ مه‌به‌ستی دابین کردنی گشت پیداوێستیه‌کافی ئه‌و چوار نووسینگه‌یه‌ و ههر نووسینگه‌یه‌کی تر که له‌ ئاینده‌ ده‌کریته‌وه‌. له‌ ئیستادا کاره‌کافی کردنه‌وه‌ی ئه‌و نووسینگانه‌ به‌ باشی به‌ریوه‌ ده‌چن و بوودجه‌ و میلاک و باله‌خانه‌ی پێوێستی بۆی دابین کردووه‌ و نووسینگه‌ی سۆران به‌ فه‌رمی کرایه‌وه‌و کاره‌کافی کردنه‌وه‌ی نووسینگه‌کافی تر له‌ قۆناغی کۆتایی دایه‌.

٢. وه‌زاره‌تی ناوخۆی عێراق ره‌زامه‌ندی ده‌ربیری به‌ ناردنی برێکی زیاتر له‌ پاسه‌پۆرتی خام، وه‌ک قۆناغی یه‌که‌م بری (٤٠,٠٠٠) پاسه‌پۆرتی خام ره‌وانه‌ی ههرێمی کوردستان کرا و ئیستا قه‌له‌بالی له‌ نووسینگه‌کافی پاسه‌پۆرت چاره‌سه‌ر کراوه‌ و پاسه‌پۆرت له‌ ماوه‌ی (٧-٣) رۆژ وه‌رده‌گیریته‌وه‌.

له‌ ئاستی کارگیري

١. وه‌زاره‌تی ناوخۆ بۆ چه‌سپاندنی لامه‌رکه‌زیه‌تی ئیداری پارێزگاکان که گونجاو بێت له‌ گه‌ل سیسته‌می یاسایی و کارگیري ههرێمی کوردستان و شوێرکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاته‌کان و دابه‌شکردنی ئه‌رک و به‌رپرسیاریه‌تی به‌ پێی یاسا، له‌ ژێر چاودێری سه‌رۆکایه‌تی حکومه‌ت به‌ فه‌رمانی وه‌زاری ژماره (١٣٤٩٧) له ٢٠١٩/٨/٧ لیژنه‌یه‌کی پیکه‌تیا به‌ مه‌به‌ستی پیداوێستیه‌کانه‌ی ده‌سه‌لاته‌کافی پارێزگاکان و سه‌ره‌به‌رشتیاری ئیداره‌ سه‌ره‌به‌خۆکان و ئیستا ئه‌م لیژنه‌یه‌ کار ده‌که‌ن بۆ زیاتر شوێرکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاته‌کان له‌ پێناو چه‌سپاندنی لامه‌رکه‌زیه‌تی ئیداری.

٢. به‌ ئه‌لیکترونی کردنی تاقیکردنه‌وه‌ی پله‌به‌رزکردنه‌وه‌ی ئه‌فسه‌ران له‌ پله‌ی (رائد) به‌ره‌و خواره‌وه‌.

وہزارہتی پیشمرگہ

لہ ئاستی چاکسازی

دہرہ نجام و راسپاردہ کانی کۆبونہوہی بالای ئہنجومہنی بہرگری و ہزارہت:

یہ کہ مین کۆبونہوہی ئہنجومہنی بہرگری لہ ۲۰۱۹/۷/۲۳

ئہنجومہنی بہرگری و ہزارہتی پیشمرگہ ئہم بریارو راسپاردانہی دہرکرد:

۱. پابہ ندبوونی گشت یہ کہ کانی و ہزارہتی پیشمرگہ لہ بارہی پیرہوی بریاری ئہنجومہنی و ہزیران بۆ کاتی دہوامی فہرمی لہ سہعات ۸ بۆ سہعات ۳ ی دوانیوہرۆ.

۲. دانہوہی قہرزی کہ ئہ کہ بووی و ہزارہت بہ کردنی نوسراو بۆ ئہنجومہنی و ہزیران بۆ ھاوکاری کہس و کاری شہیدانی دژ بہ تیرۆریستانی داعش کہ بری ہہریہ کہیان پینچ ملیۆن دینارہ.

دووہمین کۆبونہوہی ئہنجومہنی بہرگری و ہزارہت، لہ ۲۰۱۹/۸/۲۰

۱. ریکخستنہوہو دارپشتنہوہی لیواکان کہ سہرہتا بریاری لیواکانی ۳ و ۴ درا.

۲. قہدہغہ کردنی لیدوان و چاوپیکہوتنی رۆژنامہوانی بۆ گشت فہرماندہو لپرسراون و ئہفسہران.

۳. دہستپیکردنی وانہی ھۆشیاری نیشتمانی لہ یہ کہو لیواکاندا لہ لایہن بہرپوہ بہ رایہتی ھۆشیاری.

۴. قہدہغہ کردنی ئابوونہی حزبی بہ ھہموو شیوہیہک

۵. بریاری قہدہغہ کردنی خہرجی و سہر فکردنی نہخۆشی درا، تہنہا لہ حالہ تیکدا کہ بہ پپی دام و دہزگا

پزیشکیہ کانی پیشمرگہوہ سہ ئمیندرابیت.

سىيەمىن كۆبونەۋەى ئەنجومەنى بەرگىرى ۋەزارەت لە ۱۰ / ۹ / ۲۰۱۹

۱. بىرىرى دەستپىكىردنى گىفتوگۆكىردن ۋ راگۆرىنەۋە، لەگەل يەكەكانى ۷۰ ۋ ۸۰ بۆ دانانى يەك ژمپىرىرى سەرىبازى ھاوبەش.

۲. پەسندكىردنى كۆنۋوسى كۆبونەۋەى ھەردوۋ لىژنەى بالاي ۋەزارەتى پىشمەرگە ۋ ۋەزارەتى شەھىدان، لەبارەى گواستەنەۋەى دۆسىيە ۋ خەرجى موۋچەى مانگانەى شەھىدانى شەرى داعش .

چوارەمىن كۆبونەۋەى ئەنجومەنى بەرگىرى ۋەزارەت لە ۳۰ / ۹ / ۲۰۱۹

- رىكخستنى دەرمانلە ۋ پىكىردنەۋەى پىۋىستىيەكانى دادگاي سەرىبازى كە بەبىرىرى خەرجى بۆ دىارىپىكرا.
- پىۋسەى ھەلاتوۋ لەبەرەكانى جەنگ (ھارب) ۋ رىكخستەنەۋەى سزاكان.
- دەستپىكىردنەۋەى لىژنەيەك بۆ يەكلاكىردنەۋەى دۆسىيەكانى كەمئەندامانى سەنگەرى پىشمەرگە.
- پىۋسەى يەكپۆشى ھىزەكان كۆتاپى ھاتوۋە ۋ لەسەروبەندى دابىنكىردنى جل ۋ بەرگىرى ۋەك يەكىن
- پىۋسەى خۆرىكخستەنەۋەى يەكە ۋ دامەزراۋەكانى ۋەزارەت لەسەر بنەمانى موئەسەساتى مۆدىرنى سەرىبازى بەھاوكارى راۋىزكارانى ۋلاتانى ھاوپەيمان
- رىكخستەنەۋەى كاتى فەرمى دەوامى سەرىبازى لەيەكە ۋ لىواكان ۋ ھەرۋەھار رىكخستنى ئەركى كارمەندانى ناۋ دىۋانى ۋەزارەتى پىشمەرگە لەژىر رۆشناپى بىرىرى سەروكايەتى ئەنجومەنى ۋەزىران
- رىكخستەنەۋەى جىگىركىردنى مىلاكاتى نوپى لىواكانى پىادەى سەر بە ۋەزارەتى پىشمەرگە. لەھەنگاۋى يەكەمدا لىواكانى پىادەى ۳ ۋ ۴ جىگىر دەكرىت لەبامەرنى ۋ كۆلەجو
- جىبەجىكىردن ۋ خستەنەۋەى سەركارى پىۋژەى ژمارە ۶ ى ناۋ پىۋژە چاكسازى پىشمەرگە لەژىرناۋى (پىشمەرگە لەئىندەدا) كە خۆى لە رىكخستەنەۋەى موۋچە ۋ بەئەلىكترۋنى كىردنىان دەبىنئىتەۋە

رىكەوتن و پروتۇكۆل

۱. نوپۇس كۆپىيىشى ۋە ئاۋۇكردىنى ياداشتى بەردەۋامى ھەمەھانگى و ھاۋكارى وىلايەتە يەككەتۈە كانى ئەمىرىكا بۇ ۋەزارەتى پىشەمەرگە

۲. نوپۇس كۆپىيىشى ماۋەى مانەۋەى ھىزە كانى ئەلمانىا لەھەۋلپۇر بۇ مەشق و راھىنەنى پىشەمەرگە كە پەرلەمانى ئەم ۋلاتە بىرىارى لىداۋە

۳. ئاۋۇكردىنى رىكەوتنىك لەگەل ۋولاتى ھۆلەندا لەرىگەى كونسلىخانەى ئەو ۋلاتە لەھەۋلپۇر بۇ بەردەۋامى مەشق و راھىنەنى كانى پىشەمەرگە، بەبەشدارى ۋولتانى ئەمىرىكاو بەرىتانىا ئەلمانىا.

وهزارهتی دارایی و ئابووری

له ئاستی چاکسازی

۱. کار کردن له سهر یه کخستنهوهی میکانزمی کارکردن له دهروازه سنووریهکان له پرووی وهرگرتی باج و رسومات و پهیکهری ریکخستنی دهروازه سنووریهکان.
۲. ئامادهکردنی پروژهی یاسایی دنیایی ئوتۆمبیل (التأمين الإلزامی للسيارات فی حکومت اقلیم کوردستان).
۳. داهاتی (رسمی) ههناردهکردنی سووتهمهنی له لایهن وهزارهتی دارایی و ئابووری راستهوخۆ له لایهن بهرپۆههرایهتی گشتی گومرگ له کاتی ههناردهکردن وهردهگیریت که ئهمهش کۆتایی ههینابوو بهو رصیدانهی که بپشتر به نایاسایی دهرویشتن بو کۆمپانیکان.

له ئاستی خزمهتگوزاری

- لهسهر داواکاری سهروکایهتی ئهنجونهنی وهزیران، خهرج کردنی مووچهی (۱۲,۶۸۹) دوازده ههزار و شهش سهد و ههشتاو نو خواهن پیداویستی تایبتهت که مووچهکانیان راگیرابوو دواي دوباره له لیژنهی پزیشکی تیههئچوونهوه (استئناف) تایبتهت به کهم ئەندامان پشکینراون
- لهسهر داواکاری سهروکایهتی ئهنجونهنی وهزیران، تهرخان کردن و خهرج کردنی بری (۳) سئ میلیار دینار به مهبهستی داپۆشینی خهرجی تایبتهت به هاوکاری کردنی خانهوادهی سهر بهرزی شههیدانی بهرهکانی جهنگ وهک قۆناغی یه کهم.
- لهسهر داواکاری سهروکایهتی ئهنجونهنی وهزیران، رهزنامهندی درا به قهرهبووکردنهوهی سههرجهم زیان لیکهوتوانی ههزهکانی (بپشمهرگه و ئاسایش و پولیس) و فهرمانبهرانی دام و دهزگا حکومهیهکانی ههریم که به ئهرکی فهرمی له بهرهکانی جهنگ دژ به تیرۆرستانی داعش بوون و ئوتۆمبیلی تایبتهتیاں فهوتاو له ئیستادا سیولهی نقدی دابینکرا بو مهبهستی جی به جی کردنی ئەم قهرهبووکردنه.
- لهسهر داواکاری سهروکایهتی ئهنجونهنی وهزیران، خهرج کردنی بری (۳۳,۵۸۳,۷۱۲,۸۴۰) میلیار دینار به پپی رهزنامهندی سهروکایهتی ئهنجومهنی وهزیران بو پروژهکانی چاککردنهوهی ریگا و بانهکانی پارێزگاکی ههریمی کوردستان که له لایهن وهزارهتی ئاوهدان کردنهوه جی به جی دهکریت بهم شیوهیهی لای خوارهوه:
۱. بری (۱۰,۱۱۳,۸۰۰,۰۰۰) میلیار دینار بو پروژهکانی چاککردنهوهی ریگا و بانهکانی ههولیر

۲. بری (۱۳,۰۵۱,۸۵۴,۰۰۰) ملیار دینار بۆ پروژەکانی چاککردنەوہی ریگا و بانەکانی پارێزگای سلیمانی و ھەلەبجە و ئیدارەیی راپەرین و گەرمیان.
۳. بری (۱۰,۴۱۸,۰۵۸,۸۴۰) ملیار دینار بۆ پروژەکانی چاککردنەوہی ریگا و بانەکانی پارێزگای دەھۆک.
- پالپشت بە نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران، داوین کردنی بری (۱۳,۱۸۲,۸۵۲,۰۰۰) ملیار دینار بۆ پروژەیی دروست کردنی پردی کۆنکریتی دووسایدی لەسەر زێی گەورە لە نزیک گوندی گۆپال.
  - پالپشت بە نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران، تەرخانکردنی بری (۱۴,۸۷۵,۱۱۰) ملیۆن دۆلار بۆ چارەسەرکردنی بارزوری کارەبای پارێزگای دەھۆک و قەزای سۆران لە پارێزگای ھەولێر.
  - پالپشت بە نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران، تەرخان کردنی بری (۸,۳۲۰,۵۳۸,۵,۰۰۰) ملیار دینار بە مەبەستی ئەنجام دانی پروژەیی گەیانندی خزمەتگوزاری لە بواری (کارەبا و ئاو و ئاودێری و ریگا و بان و تەندروستی و ووزە) بۆ سنووری قەزای چۆمان.
  - پالپشت بە نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران، تەرخانکردن و خەرج کردنی بری (۵۲۵,۹۹۴,۰۰۰) دینار بە مەبەستی (پروژەیی داوینکردنی کارەبای بەردەوام بۆ توینلی پێشپەرە و لە سلیمانی).
  - پالپشت بە نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران، خەرجکردنی بری (۷,۲۴۱,۷۸۹,۰۰۰) ملیار دینار بە مەبەستی داوین کردنی خەرجی ھەردوو خولی ئەزموونی نیشتمانی (۹) بنەرەتی و (۱۲) ئامادەیی بۆ سالی خویندنی (۲۰۱۸ – ۲۰۱۹).
  - گۆرینی نووسینگەیی پەرۆزخان بۆ بانکی بازرگانی و لە ئیستادا ژمارەیی بانکە بازرگانییەکان بوو بە (۹۰) بانک لە ھەرێمی کوردستان
  - کردنەوہی خزمەتگوزاری بانکی بۆ مامەلەیی پاسەپۆرت لە گەرمیان کە سەر بە بانکی شێروانەییە بۆ خزمەتکردن و کارناسانی ھاوڵاتیان.
  - زیادکردنی (۴) بانک بۆ سیستەمی (ICBS) کە ئەم سیستەمە بانکەکان بەیە کەووە دەبەستیتەوہ کە تاوہ کو ئیستا (۱۱) بانک پیکەوہ بەستراوہتەوہ و بەردەوام کاری لەسەر دەکریت.
  - قۆناغی دووہمی سیستەمی ئەلکترۆنی بۆ دەروازەیی (ئیبیراھیم خلیل) و ھەردوو فرۆکەخانەیی ھەولێر و سلیمانی دەست پێ کرا.
  - سیستەمی (ترانزیت) لە ناو گومرگی ھەرێمی کوردستان جێ بە جێ کرا بۆ ھەموو بازرگانیک بە بێ قۆرخکاری.

وهزاره تي داد

له ئاستي چاكسازي

۱. به ئه ليكترونيكردني (۲۲۵) توماري هه ميشه يي توماركردني خانوبه ره.
۲. دانان و ئاماده كردني بهرنامه يه كي ئه ليكتروني بو چهند فهريمانگه يه كي توماركردني خانوبه ره به مه به ستي دهركردني وينه ي تومار به شيويه يه كي ئه ليكتروني.
۳. كاري به ئه ليكترونيكردني فهريمانگه كاني دادنوسى چهند هه نگانگه يي بريوه، له وانه (۴) فهريمانگه له هه وليپر و يه ك فهريمانگه له سليماني و (۳) فهريمانگه ش له دهوك به ئه ليكتروني كراون.
۴. تانه دان له هه نديك برياري دادگا بو گيرانه وه و پاراستني ساماني گشتي :
  - أ- تانه دان له بهرزه وهندي ياسا له ريگاي سه رو كايه تي داواكاري گشتي به نووسرامان ژماره (۲۰۵۰) له ۲۰۱۹/۴/۱۸ له برياري دادگاي كارگيري سليماني ژماره (۲۰۱۸/ك/۵۱) كه برياردرابوو به توماركردني زهوي قه ره بوو به ناوي هاو لاتييان به ريژه ي ۳٪ به پيچه وانه ي ياساي ژماره (۱) سالي ۲۰۰۸ و برياره كاني سه رو كايه تي ئه نجوومه ني وه زيран ژماره (۶۷۷۹) له ۲۰۱۸/۱۲/۱۸ و (۲۷۰۵) له ۲۰۱۸/۶/۱۱ ، و گه رانه وه ي تانه كه له بهرزه وهندي فهريمانگه كانمان به برياري ئه نجوومه ني شووراي هه ريم / ده سته ي گشتي به ژماره (۱۰۳) / الهيئه العامة / اداريه / ۲۰۱۹/۹/۱ له ۲۰۱۹/۹/۱ ئه مه ش بووه هوي گه رانه وه ي ساماني گشتي.
  - ب/ تانه دان له برياري دادگاي كارگيري هه وليپر ژماره (۲۰۱۹/ك/۶) به هاوبه شي له گه ل داواكاري گشتي كه برياردرابوو به توماركردني زهوي قه ره بوو به ناوي هاو لاتييان به ريژه ي ۳٪ به پيچه وانه ي ياساي ژماره (۱) سالي ۲۰۰۸ و برياره كاني سه رو كايه تي ئه نجوومه ني وه زيран ژماره (۶۷۷۹) له ۲۰۱۸/۱۲/۱۸ و (۲۷۰۵) له ۲۰۱۸/۶/۱۱ ، گه رانه وه ي تانه كه له بهرزه وهندي فهريمانگه كانمان به برياري ئه نجوومه ني شووراي هه ريم / ده سته ي گشتي به ژماره (۱۲۱) / الهيئه العامة / اداريه / ۲۰۱۹/۹/۱ له ۲۰۱۹/۹/۱۵ ئه مه ش بووه هوي گه رانه وه ي ساماني گشتي

له ئاستي خزمه تگوزاري

كه مكردنه وه ي نرخی خزمه تگوزاري فهريمانگه كاني دادنوسى له (۲۵) هه زار دينار بو (۱۵) هه زار دينار.

له سهه ئاستى پهيوه ندى نيوان حكومهتى ههريمى كوردستان و حكومهتى عيراقى فيدرال

١. تۆماركردنى تانهيه كى ياساى له دادگاى فيدرالى عيراقى له رىكهوتى (٢٠١٩/٩/٢٤) له دژى سهروكى په رله مانى عيراقى، له سهه هه مواركردنى چه ند مادديه ك له ياساى هه لىژاردنى نه نجومه نى پاريزگان ژماره (١٢) سالى ٢٠١٨ .

٢. له سهه داواى سهروكايه تى نه نجومه نى وه زيران، ئاماده كردنى راپورتىك ده باره ي كيشه كانى په يوه ست به زهوى و زارى ناوچه كوردستانيه كانى ده ره وه ي ئيداره ي هه ري مى كوردستان و ئه و كه م و كورپانه ي له و ياسا و پرۆه ياسا يانه ي هه يه تايبه ت به چاره سهه ر كردنى كيشه ي ئه م زهوى و زارانه و هه ره ها تايبه ت به كيشه ي تۆماره هه ميشه ييه كانى فه رمانگه كانى تۆماركردنى خانووبه ره كه له راپه رينه مه زنه كه ي به هارى سالى ١٩٩١ سووتاون.

نازادى و ديموكراسى و پي كه وه ژيان

به شدارى كاراى وه زاره ت له ئاماده كردنى پلانى دووه مى نيشتمانى عيراقى بو سالى (٢٠٢٠ - ٢٠٢٣) تايبه ت به بريارى نه نجومه نى ئاسايش ژماره (١٣٢٥) ده باره ي ئافره ت و ئاسايش و ئاشتى.

وہزارہتی ناوہ دانکردنہ و ہو نیشته جی کردن

لہ ئاستی خزمہ تگوزاری

۱- ہہ لمہ تی چاککردنہ و ہوی خیرا و سپاردن و واژووکردنی گریبہ ست بو بہ شیکی زوری ریگوبانہ کانی ہہ ریمی کوردستان بو ہہر چوار پاریزگاکانی ہہ ولیپر، سلیمانی، دھوک و ہہ لہ بجه بہ گوژمہی (۴۲) ملیار دینار بو (۷۱) پروژہ بو ئہو ریگیانہی کہ بہ ہوی باران باریبی زور و لافاو کوئی ریگاکان توشی تیک چوون و دارمان بیوون کہ لہ ئیستادا زور بہ بیان کہ وتونہ تہ ژیر نہ نجام دان.

۲- دابین کردنی گوژمہ (۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دینار بو نزیکہی (۲۳) پروژہی نوی لہ چاککردن و دروست کردنی ریگوبانہ کان و وەرگرتنی کوڈ و تہر خانی گشتی و سالانہ بویان لہ لایہن و ہزارہتی پلان دانان.

۳- دەست بہ کاربوونہ و ہوی دابین کردنی گوژمہ بو پروژہی کارہ خزمہت گوزاریہ کانی (۱۵۰۰) یہ کہی نیشته جی بوون بو ہاوولاتیانی کہم دہرامہت لہ (سیتہک و زرگونیز) بہ گوژمہی (۴۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دینار.

۴- دەست بہ کاربوونہ و ہوی پروژہی دروست کردنی ۱۴۴ یہ کہی نیشته جی بوون بہ شیوازی بالہ خانہی ۶ نہومی لہ زاخو/ قونای دوو لہ گہل خزمہ تگوزاری و داواکردنی گوژمہی سالانہ بوی بہ بری (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دینار.

۵- دەست بہ کار بوونہ و ہوی پروژہی ئامادہ کردنی دہر خستہ و دیزاین و ئہ نجامدانی کارہ خزمہت گوزاریہ کان لہ گہل دروست کردنی (۶۰) یہ کہی نیشته جی بوون لہ سہید صادق بہ تہر خانی سالانہی (۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰) دینار.

۶- بہ رده و امی کارکردن لہ ریگاکانی دھوک- ہہ ولیپر، دوکان- دہر بہ ندیخان و کفری- دہر بہ ندیخان.

وہزارہتی ئەوقاف و کاروباری ئایینی

لە ئاستی چاکسازی

۱. ھەماھەنگی کردن لە گەڵ وەزارەتی رۆشنییری بە مەبەستی سنووردارکردنی پەخشکردنی دراما بیانییەکان کە کاردانەو و پشتگیری زۆری لیکرا لە لایەن ھاوڵاتیانەو، لە بەرامبەردا وەزارەتی رۆشنییری لێژنە یەکی کۆنترۆلکردنی پیکھیتانەو و چاودێری کە نالە کان دە کات.
۲. پیکھیتانی لێژنە یەکی لە پەسپۆران و مامۆستایانی ئایینی خاوەن پیکھە ی تاییبەت و بەتوانا بۆ یە کخستنی گوتاری ئایینی لە ھەرئیمی کوردستان.
۳. پیداجوونەو بە کرپی مۆلکە وەقفییەکانی وەزارەت و سەرژمیری کردنیان و بەدواچوون و گەراندنەو وە ی ئەو مۆلکانە ی کە دەستدریژیان کرابوو سەر و دەستیان بە سەرداگیرابوون.

لە ئاستی خزمەتگوزاری

۱. تەواوکردنی پرۆژە ی کە نیسە ی (ام نور) لە شارۆچکە ی عەینکاوە و کە نیسە ی ئەرمەن لە سەنتەری شاری ھەولیر.
۲. تەواوکردنی پرۆژە ی دروستکردنی مزگەوت و ھۆلی بۆنە ئایینیەکان لە گوندی بیستانە سوری ناحیە ی عەربەت لە پارێزگای سلیمانی دوای وەستانی پرۆژە کە بۆ ماوە ی (۲) سال.
۳. ئامادە کردن و دیراسەت کردنی (۱۷) پرۆژە ی دروست کردنی مزگەوت و ھۆلی بۆنە ئایینیەکان و ئامادە کردنی نەخشە و دیزانی پتیویست بۆ ئەو وە ی لە رینگە ی خێرخوازانەو و بچنە بواری جیبەجی کردنەو و لە سەرتاسەری ھەرئیم.
۴. دەرکردن و ھەموارکردنەو وە ی رێنمایی تاییبەت بە:
أ. دروست کردنی مزگەوت و شوینە ئایینیەکان و تەرخانکردنی زەوی بۆیان.

ب. رێنمایی نوێ بۆ زیاتر گرنگیدان و پەرەپێدان بە حوجرەى فەقییان و پێدانی مۆلەت کردنەوهى حوجرەى فەقییان و دارشتنى بیروکەى کردنەوهى (٣) حوجرەى گەورە لە سێ پارێزگای هەرێم بە ستانداردیکی پیشکەوتوو.

ج. دەرکردنی رێنمایی تایبەت بە کاری مامۆستایانی ئایینی خۆبەخش.

د. دەرکردنی رێنمایی بنکەکانی لەبەرکردن و فیڕکردنی قورئانی پیروۆز.

ه. ئامادەکردنی پەڕەوهی ناوخۆی پەیمانگەى ئامادەکردنی وتارییژان لە هەرێمی کوردستان.

٥. ئەنجامدانی یادی لەدایکبوونی پێغەمبەری مەزن محمد دروودی خوای لەسەر بێت لەژێر چاودیتری وهزارهتمان لەسەرجهم شار و شارۆچکەکانی هەرێمی کوردستان، هەر وهها بەشداریکردنی رێزدار سەرۆکی ئەنجومهنی وهزیران لە هه‌مان بۆنه لە شاری هه‌ولێر.

٦. ئەنجامدانی مەراسیمیکی شایسته و خه‌لاتکردنی یه‌که‌مه‌کانی دەرچووی خولی لەبەرکردنی قورئانی پیروۆز بەبەشداری (٧٠٠) کەس لە هه‌ردوو ره‌گه‌ز له‌سه‌رتاسه‌ری هەرێم.

له ئاستی کارگیری

بەبەرکردنی رۆتین بە پەڕەوه‌کردنی لامه‌رکه‌زییه‌ت و دابه‌زاندنی ده‌سه‌لات بۆ به‌رپوه‌به‌رایه‌تییه‌ گشتیه‌کان به‌مه‌به‌ستی راپی کردن و کارناسانی کردن بۆ هاوولاتیان.

وہزارہتی پەرورده

له ئاستی خزمه تگوزاری

۱. به ستنه وهی (۴۰۰۰) قوتابخانه به یه که وه له رپئی سیسته می E-Parwarda به هاوکاری ریکراوی یونیسیف که سه رجه م داتا و زانیاریه کانی ئه و قوتابخانه کۆ ده کاته وه.
۲. دانانی سیسته می تایبته به فیکردنی قوتابیانی خاوه ن پیداویستی تایبته به هاوکاری ئه نجومه نی رۆشنیری به ریتانی.
۳. په سه ندرکدن پروزه ی هه وره فیکرگه که تایبته به ئه لیکترونی کردنی (۵) وانه ی سه ره کی له سه رجه م قوناغه کانی خویندن (۱-۱۲).
۴. بلا وکردنه وه ی په ره ی سو ما که تایبته به ئه زمونه گشتیه کانی پۆلی (۱۲) ی ئاماده یی به شیوه ی ئونلاین.
۵. په خساندن دهرفته ی کار بو دهرچووانی زانکۆکان له رپئی دهرکردنی فه رمانیکی وه زاری که نابیت رپژه ی میلاکاتی ئه و باخچه و قوتابخانه و په یمانگه ناحکومیانه له مامۆستایانی دامه زراو له که رتی حکومی له (۲۰%) تپه ر بکات.
۶. په خساندن دهرفته ی کار بو رینماییکارانی په رورده یی و توئزه رانی کومه لایه تی که هه تا ئیستا دانه مه زراون، له رپئی دهرکردنی فه رمانیکی وه زاری تایبته به جیبه جیکردنی رینمایي ژماره (۱) ی سالی (۲۰۱۶) که ده بیت بو هه ر (۱۵۰) قوتابیه ک یه ک رینماییکاری په رورده یی هه بیت له باخچه و قوتابخانه و په یمانگه ناحکومیه کاندا.
۷. دابه شکردنی (۹) هه زار ته ختی دانیشن بو قوتابیانی که کۆمپانیای کار دابینی کردبوو.
۸. دابینکردنی سووته مه نی بو قوتابخانه کان له سه ر فه رمانی ئه نجومه نی وه زیران.
۹. دابینکردنی بودجه ی پنیویست بو کرینی که لوپه لی پنیویست بو قوتابخانه کان.
۱۰. دابینکردنی بودجه ی پنیویست بو نوژن کردنه وه ی ئه و قوتابخانه ی مه ترسی روخانیان له سه ره.
۱۱. دامه زراندنی ژووری په یوه ندی ئه لکترونی که هاوولاتیان بتوانن له رپئی چه ند هیلکی گه رمه وه سکالاکانیان بگه یه ننه وه زاره تی په رورده.
۱۲. کارکردن بو پیداچوونه وه و به دواداچوون بو جیبه جیکردنی یاسای ژماره (۱۴) ی سالی (۲۰۱۲) و رینمایي ژماره (۱) ی سالی (۲۰۱۶) ی باخچه و قوتابخانه و په یمانگه ناحکومیه کان.

۱۳. تهرخانکردنی ئەم بره پارانه له لایهن ئەنجومه نی وهزیران و وهزارهتی داراییه وه بۆ کاره کانی وهزارهتمان بهم شیوهیهی خوارهوه:

- (٤٦٦٥٣٥٠٠) دینار بهمه بهستی به HD کردنی ته له فزیۆنی پهروه دهی و کرینی پیداو یستی تایبهت به ته له فزیۆن.

- (١،٣١٠،٦١٠،٠٠٠) دینار بهمه بهستی دابینکردنی موچهی فه رمان به ران و مامۆستایانی په نابه رانی سوری بۆ ههر سئ پارێزگای (ههولێر، دهۆک، سلێمانی).

- دابینکردنی بودجهی پیویست بۆ کرینی پینج ملیۆن و ههشت سه د و ههفتا و پینج لیتر نهوتی سپی بۆ قوتابخانه کان.

- (١،٥٠٨،٥٥٠،٠٠٠) دینار بهمه بهستی کرینی که لوبه لی پیویست بۆ سه رجه م قوتابخانه کانی ههریمی کوردستان.

- زیادکردنی پیشینهی مانگانهی به رپوه به رایه تی گشتی پهروه دهی که رکوک - به شی خویندنی کوردی له شه ش ملیۆنه وه و بۆ ههشت ملیۆن دینار، ههروه ها به شی خویندنی کوردی له دوزخورماتوو له دوو ملیۆنه وه بۆ سئ ملیۆن دینار و پهروه دهی خانه قین له سئ ملیۆن دیناره وه بۆ چوار و نیو ملیۆن دینار. دابینکردنی بری پینج ملیۆن دینار بۆ دامه زران دنی ژوورێکی ئەلکترونی به چوار ژماره له هێلی گهرم.

- (٤١،٥٠٠،٠٠٠) دینار بۆ پرۆژهی به ئۆنلاین کردنی په ره ی سۆما تایبهت به ئەزمونه گشتیه کانی پۆلی (١٢) ی ئاماده یی.

- (٣،٠٥٥،٠٠٠،٠٠٠) دینار بهمه بهستی دابینکردنی ته ختی دانیشتن بۆ قوتابخانه کان.

- (٧،٢٤١،٧٨٩،٠٠٠) دینار بۆ دابینکردنی خه رچی هه ردوو خولی ئەزمونه کانی پۆلی (٩) ی بنه ره تی و (١٢) ی ئاماده یی.

١٤. هه لوه شان دهنه وهی پرۆسه ی به ئینگلیزی کردنی بابه ته کانی بیرکاری و زانست.

١٥. قه دهغه کردنی زیادکردنی نرخ ی کرپی خویندن له باخچه و قوتابخانه و په یمانگه ناحکومیه کان.

١٦. کارکردن بۆ دانانی بانکی پرسیار تایبهت به ئەزمونه گشتیه کانی قو ناغی (١٢) ی ئاماده یی.

١٧. سزادانی ژماره یه ک باخچه و قوتابخانه و په یمانگه ی ناحکومی که سه ره پینچی جیبه جیکردنی بریار و رینماییه کانی وهزاره تی پهروه ده یان کردوو به بری نزیکه ی (٢٠٠) ملیۆن دینار.

١٨. به هه میشه بیکردنی نزیکه ی (٦٠٠٠) مامۆستای گرپه ست به فه رمانی سه ره و کایه تی ئەنجومه نی وهزیران.

که مکردنه وهی رۆتین و شۆرکردنه وهی دهسه لاته کانی کارگیری پنیویست بۆ بهرپوه به رایه تیه گشتیه کانی پهروه دهی پارێزگاگان و پهروه دهی قهزاگان له گه ل پیاده کردنی چاودیری پنیویست.

وهزارهتی خویندنی بالو توئینهوهی زانستی

له ئاستی خزمهتگوزاری

که مکردنهوهی کرپی خویندن:

که مکردنهوهی کرپی خویندنی پارالئیل و ئیواران بهرپژهی (۴۵%) له سهرحهم زانکو حکومیه کان و، هه موو قوناخه کانی خویندنی (دبلۆم، به کالۆریۆس، ماستهر و دکتۆرا)، ههروهها که مکردنهوهی کرپی خویندن بهرپژهی (۲۵%) له هه موو زانکو و پهیمانگه تایبهتهکانی کوردستان بهرهچاوکردنی کوالیتی خویندن.

وهرگرتنی زۆرتترین رپژهی دهرحوانی ۱۲ ی ئامادهی له زانکۆکان:

کارناسانیکردن بۆ وهرگرتنی زۆرتترین رپژهی دهرحوانی پۆلی دوانزه له زانکو و پهیمانگه کانی ههریمی کوردستان که توانیمان رپژهی (۳۰%) کورسی خویندنی گشتی زیاد بکهین، بهوههویهوه بۆ سالی خویندنی (۲۰۱۹-۲۰۲۰) له زانکو و پهیمانگه حکومیه کان (۴۱۸۳۳) خویندکار/ قوتابی وهرگیران. له ئه نجامدا (۲۸۱۸۵) خویندکار که دهکاته رپژهی (۷۴%) له پلانی گشتی واته خویندنی بهخۆرابی له زانکو و پهیمانگه حکومیه کان بۆ سالی خویندنی (۲۰۱۹-۲۰۲۰) وهرگیران و، (۳۱۳۶) دهرحوی دیکهش که دهکاته (۸%) له خویندنی پارالئیل وهرگیران، له هه مان کاتدا (۵۵۴۴) دهرحوی دیکهش که دهکاته رپژهی (۱۴%) له خویندنی ئیواران وهرگیران، بهوهش رپژهی وهرگرتن گهیشه له (۹۶%)، ههروهها (۱۴۸۱) دهرحوی دیکهش که دهیکرده رپژهی (۴%) بههوی هه له پکردنهوهی فۆرم له هه لباردنی به شه کان ناویان نه گه رابوهوه، دواتر له پرۆسهیه کی دیکه دا ناوی ئهوانهش گه راپهوه، بهو شیویه دواي سالانئیکی زۆر بۆ یه که مینجار رپژهی (۱۰۰%) دهرحوانی پۆلی دوانزه له زانکو و پهیمانگه حکومیه کان وهرگیران، . له هه مان کاتدا پرۆسهی وهرگرتن و سیستمی زانکۆلاین ئه مسال بچ گرفت بون و ناوهندی وهرگرتن و بهشی تۆماری زانکۆکانیش باشتترین خزمهتگوزاریان پیشکەش به دهرحوانی قوناغی دوانزه ی ئامادهی کردوه.

چارهسهرکردنی گرفتگی کاندیدانی ماستهرو دکتورا:

چارهسهری گرفتگی ههمو کاندیدانی ماستهرو دکتورا بکهین که بههۆکاری جیاجیا له سالی (۲۰۱۶) وه نهیانتوانی بوو دهست بهخویندنی ئەکادیمی بکهن، بۆ ئەوهش له ئەنجومهنی وهزارهت ئەم بریارهمان بۆ ئەو کاندیدانه دهركرد "کاندیدانی ماستهرو دکتورا، که تا ئیستا ماونهتهوه و، مهرجی توانستی زمانیان بهدهستنههیناوه، ریگهیان پیدهدریت دهست بکهن به کۆرسی ئەکادیمی، له ههمان کاتدا بهردهوام دهبن له کۆرسهکانی زمان له سهرجهم سینتهرهکانی زمان له زانکۆکان بهههمان ستانداردهکانی پیشوو، که له پینماییهکاندا هاتوو. سهبارهت به داواکاری خویندکاران/قوتابیانی دکتورا، ئەوانهه که سهرجهم مهرجهکانی بهدهستهینانی پروانامهیان تیدا بوو، تهنها مهرجی توانستی زمانی ئینگلیزییان نهبوو، ریگهمان بهوانیشدا گفتوگۆی تیزی دکتوراکهیان بکهن، بهلام پروانامهیان پێ نابهخشریت، تا مهرجی زمان بهدهست دههین.

دهركردنی پینمایه نوێی خویندنی بالا/ ماستهرو دکتورا:

ههموار کردنهوهی پینماییهکانی خویندنی ماستهرو دکتورا که تیدا گۆرانکاری بنهههتی له مهرجهکانی پیشکهشکردن، توانستی زمان، تهمن، پلان و کۆرسی خویندن کراوه، بهشیوهیهک دهرفهتی زیاتری خویندنی بالا بۆ خوازیاران و دهرجوانی زانکۆکانمان لهناوخوای ولات برهخسینین، ههروهک خواستمانه پلانهکانمان ریگر بیت له چونه دهروهی سامانی نیشتمانی ولاتهکهمان، بۆیه زۆرتین دهرفهت بۆ خوازیاران دهستهبهه دهکهین.

دامهزراندنی یهکهمهکان:

دوای سالانیک له چاوهروانی به رهزامهندی سهروکایهتی ئەنجومهنی وهزیران، فهرمانی دامهزراندنی سێ یهکهمهکانی سالی خویندنی (۲۰۱۵-۲۰۱۶) درا بهشیوهی ههمیشهی لهسهرا میلاکی وهزارهتهکهمان.

رایکردنی کاروباری هاوولاتیان و گوینگرتن له داواکارییهکانیان:

بۆ تواندنهوهی بهستهههکی نیوان هاوولاتیان و وهزارهت، دهراگی وهزارهتمان بۆ ههموو مامۆستایان و فهرمانههرا و خویندکاران/قوتابیانی و هاوولاتیان و چین و توێژه جیاکانی کۆمهلهگه کردهوه، که سهردانی

وهزارهت ده کهن بۆ ئه وهش راسته وخۆ توانیویانه سه رنج و تیبینی و گرفته کانیان بگه یه ننه دهستان، به پیتی تواناو له چوارچێوهی یاساو رێنماییه کارپێکراوه کان ههولی چاره سه رکردنی کیشه و گرفته کانیانمان داوه.

ئیمزاکردنی یاداشتنامه له گه ل هه نگاریاو فه ره نسا:

یاداشتیکی لیکگه یشتنمان له گه ل وهزارهتی توانسته مرۆپیه کانی حکومهتی هه نگاریا له لایه ک و، له گه ل وولاتی فه ره نسا له لایه کی دیکه ئیمزا کرد، به پیتی ئه و یاداشتی لیکگه یشتنانه ش ده رفه تی خوتیندنمان بۆ خوازیارانی خوتیندی با لا له کوردستان له و ولاتانه بۆ ره خساندون، که به هۆیه وه ئهم دوو ولاته سالانه ژماره یه ک سکۆله رشپ (ماسته ر و دکتۆرا) پێشکه ش به وهزاره ته که مان ده کهن، ئیمه ش له پرۆسه یه کی ئاشکراو شه فافدا به شیوه یه کی دادپهروه رانه له داها تودا بۆ گه نجانی ولاته که مان رایانده گه ینین.

رێکخستنه وهی سینته ره کانی پیداکۆجی (رێگه کانی وانه وتنه وه):

بریارماندا له خولی ئاینده وه ماوهی کۆرسه کانی پیداکۆجی له (نۆ) مانگ بۆ (شه ش) مانگ که مبه کریته وه، له هه مانکاتدا له هه ندیک سینته ره ده وامه کانیان (سی) رۆژ بوو له هه فته یه ک، ئه و ماوه شمان بۆ (دوو) رۆژ که مکرده وه.

چاره سه رکردنی کیشه ی ئه وانه ی نمره ی به کالۆریۆسیان له (٦٠) که متریان هه یه:

ئه و که سانه ی که کۆنمره ی به کالۆریۆسیان له (٦٠) که متر بوو، رێنماییه کان رێگه یان پێ نه ده دا نازناوی زانستی به ده ست به یین، له هه مانکاتدا له ناوخۆی ولاتیش ناتوانن ماسته رو دکتۆرا بخوتین، بۆ ئه مه ش بریارماندا دوا ی به ده سه تھێنانی بروانامه ی ماسته رو به ده سه تھێنانی سه رجه م مه رجه کانی نازناوی زانستی و بلاو کردنه وه ی دوو توێژینه وه، نازناوی زانستیان پیده دریت به مه رجیک پینچ سال خزمه ت بکه ن له زانکۆکانی ده ره وه ی شاره گه وره کانی هه ریمی کوردستان.

رېنمايې خوئندنى دېلۆمى بالاي يه ك ساله ي ئه كادىمى:

له پېناورەخساندى دەرفه تي زياتر بۆ خوزايارانى خوئندنى بالا به تايبه ت ئه و خوازيارانە ي كۆنمره يان له (% 60) كه متره، بريارى كردنه وه ي دېلۆمى بالاي يه ك ساله ي ئه كادىمى له زانكۆ حكومىيه كاني هه رييمى كوردستان بۆ سالى خوئندنى (2019-2020) په سه ندى كرا. بۆ ئه و مه به سته رېنمايې ژماره (7) ي سالى (2019) به ژماره (17771) له رېكه وتى (2019/10/28) ئاراسته ي سه رجه م زانكۆكان كرا، به يئى ئه و رېنماييه هه ركه سيك له (60) كه مترى هه بو، له سه ره تادا ده بېت دېلۆمى يه ك ساله بخوئنى پاشان ده توانى ده ست به خوئندنى ماسته ر له بواره كه ي خوئندا بكات.

وہزارہتی گواستنہ و ہوا گہ یاندن

لہ ئاستی چاکسازی

گریہ سستی ہموارکراوی ریخستنی زانیاری و کاری کہرتی ئوتۆمبیلی تہ کسی لہ ہەر سی شارہ کہی ہەریم (ہولیر - سلیمانی - دھوک) کہ ئہم پروژہیہ گرنگیہ کی زوری ہہیہ بو ریخستنه و ہہ سیستم کردنی گشت تہ کسیہ کانی ہەریم لہ ئہنجام دا ہاوولاتی سوودمندی یہ کہم دہبیت لہ رووی متمانہ بوون و ئاسایشی تاکہ کہسی و ہہ بوونی دہرفہتی کارکردن بو تہ کسیہ کانی شارہ کان ہہریہ کہ و بہ جیا .

لہ ئاستی خزمہ تگوزاری

۱. دامہ زرانندی ویستگہیہ کی تۆمارکردنی بوومہ لہرزہ لہ قہزای چۆمان و بہ ستنہ وہی بہ تۆری بوومہ لہرزہی ہہریمی کوردستان کہ کارکردن لہ قوناعی کوتاییدایہ .
۲. دہستکردن بہ پروژہی دروست کردنی ریگکانی فرۆکہ خانہ بہ پی ی ماستہر پلان M۳-M۴ کہ توانا بخرتتہ و ہہر بہ تہرخان کردنی بری (۲,۶۲۹,۴۱۶,۰۰۰) دینار لہ سہر بودجہی پہرہ پیدانی پاریزگای سلیمانی .
۳. ئہنجامدانی کاری چاکسازی و پروژہی بچوک بہ گوژمہی (۲۷۰,۵۴۰,۰۰۰) دۆلار لہ سہر بودجہی فرۆکہ خانہی سلیمانی لہ (۵۰%).
۴. پیکھینانی لیژنہی تایبہت لہ و ہزارہتمان و و ہزارہتی پہرورہدہ بہ مہبہستی چارہ سہر کردنی کیشہی تاوہرہ کانی گہ یاندن لہ ناو قوتابخانہ و دایہ نگہ کان .
۵. کردنہ وہی ہیلینکی (موبایلی) گہرم بو و ہرگرتنی سکالای ہاوولاتیان سہبارہت بہ ئیش و گرفتہ کانی ئینتہرنیٹ .
۶. دانانی ویستگہی بوومہ لہرزہی باشماخ و بہ ستنہ وہی بہ تۆری بوومہ لہرزہی ہہریمی کوردستان بہ کوڈی KSPB .
۷. دانانی (۶) ئامیری پیوانی باران بارین Rain gauge لہ ناوچہ کانی (دیبہ گہ - دارہ شہ کران - کوہیہ - شہ قلاوہ - سہنگو - بہر دہرہش) .
۸. تہواوکردنی ئامادہ کاری بو پیشکہ شکردنی خزمہ تگوزاری پیشبینی کہش و ہہوا بو پاریزگای ہہلہ بجہ .

۹. واژوکردنی گریپهست له گه‌ل کۆمپانیای Visala له رینگه‌ی کۆمپانیای (الوهج) بۆ کرین و دانانی سیستمیکی پېشکه‌وتوو بۆ نوسینگه‌ی که‌شناسی فرۆکه‌خانه (AWOS) به گۆژمه‌ی (۲,۳۲۶,۸۵۰) ملیون دۆلار له‌سه‌ر بودجه‌ی فرۆکه‌خانه‌ی سلیمانی له (۵۰%) جی به‌جی ده‌کریت.

۱۰. پرۆژه‌ی تهنده‌رین بۆ پاکیشانی کئیبلی (Fiber optic) له‌سه‌ر بودجه‌ی (۵۰%) جی به‌جی بکریت له‌سه‌ر بودجه‌ی فرۆکه‌خانه‌ی سلیمانی (۵۷۰,۹۶۰) دۆلار.

۱۱. به‌دواداچوون بۆ پرۆژه‌ی ئهنه‌رنیتی میری له رینگه‌ی کئیبلی نیشکی بۆ وه‌رگرینی و دیاریکردنی شوینی جوگرافیای فه‌رمانگه‌کان له رینگه‌ی (GPS).

۱۲. به‌دواداچوون بۆ ئیش و کاره‌کانی پرۆژه‌ی ئهنه‌رنیتی میری که له لایهن کۆمپانیای (IQ network) جی به‌جی ده‌کریت له پارێزگای سلیمانی له ئیستادا.

۱۳. به‌دواداچوون بۆ ئیش و کاره‌کانی پرۆژه‌ی ئهنه‌رنیتی میری که له رینگه‌ی بۆ ته‌له‌وه‌ دا‌بین کراوه بۆ ئه‌وه‌ی له‌م رینگه‌یه‌وه له کیشه و گرفت‌ی فه‌رمانگه‌کان ئاگاداریین .

۱۴. به‌ دواداچوون له لایهن لیژنه‌ی به‌دواداچوونی (FTTH) له هه‌ردوو پارێزگای (هه‌له‌بجه و سلیمانی) .

۱۵. ته‌واو بوونی پرۆژه‌ی (FTTH) له پارێزگای (هه‌له‌بجه) و به‌دواداچوون بۆ به‌ستنه‌وه‌ی له‌گه‌ل هه‌ر سێ کۆمپانیای موبایل (کوره‌ک _ اسیا‌سیل _ زین) له گه‌ل پارێزگای هه‌ریمی کوردستان .

۱۶. پیدانی مۆله‌ت به (۲) کۆمپانیای بواری گواستنه‌وه‌ی که‌ل و په‌ل له سنوری پارێزگای هه‌ولێر .

۱۷. نوێکردنه‌وه‌ی مۆله‌تی (۱۷) کۆمپانیای که‌ل و په‌ل بۆ نوسینگه‌کان له بواری گواستنه‌وه‌ی هاولاتیان و (۵) مۆله‌تی گواستنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌ی نه‌وتی له پارێزگای هه‌ولێر و (۱۰) نوسینگه‌ مۆله‌ته‌کانیان نوێ کراوه‌ته‌وه .

۱۸. له سنوری پارێزگای سلیمانی:

- پیدانی مۆله‌ت به سێ (۳) کۆمپانیای گواستنه‌وه‌ی که‌ل و په‌ل و یه‌ك (۱) کۆمپانیای گواستنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌ی نه‌وتی

- نوێکردنه‌وه‌ی مۆله‌تی سێ (۳) کۆمپانیای گواستنه‌وی که‌ل و په‌ل و چوار (۴) کۆمپانیای گواستنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌ی نه‌وتی و شه‌ش (۶) کۆمپانیای گواستنه‌وه‌ی فه‌رمانبه‌ران و خوێندکاران و یه‌ك (۱) کۆمپانیای ته‌کسی ته‌له‌فۆنی و دوو (۲) کۆمپانیای به‌کریدانی ئۆتۆمبیل.

۱۹. لە سنووری ئىدارەى راپەرىن: پىدانى يەك (۱) مۆلەتى گواستىنەوەى كەل و پەل و يەك (۱) مۆلەتى گواستىنەوەى فەرمانبەران و خوئىنكاران.

۲۰. لە سنورى پارىزگای دەۆك:

- پىدانى مۆلەت بە (۱) كۆمپانىي گواستىنەوەى كەل و پەل و (۲) كۆمپانىيا بۆ گواستىنەوەى ھاولاتيان وە (۱) كۆمپانىي گواستىنەوەى تەكسى تەلەفۆنى

- نوپىكردنەوەى مۆلەتى دوو (۲) كۆمپانىي گواستىنەوى ھاولاتيان و شەش (۶) كۆمپانىي گواستىنەوەى بەرھەمى نەوتى و دوو (۲) كۆمپانىي گواستىنەوەى تەكسى تەلەفۆنى .

۲۱. نوپىكردنەوەى مۆلەتى نوسىنگەكانى گواستىنەوەى پارىزگاکان:

- پارىزگای ھەولپىر: نوپىكردنەوەى مۆلەتى (۵) نوسىنگەى گواستىنەوەى كەل و پەل و (۳) نوسىنگەى بەرھەمى نەوتى و (۲) نوسىنگەى فەرمانبەران و خوئىنكاران و قوتابيان.

- پارىزگای سلېمانى: نوپىكردنەوەى مۆلەتى (۳) نوسىنگەى گواستىنەوەى ھاولاتيان و (۱) نوسىنگەى تەكسى تەلەفۆنى.

۲۲. دابىن كوردنى لەرەلەرى (VHF) بۆ كۆمپانىي (i-star).

۱. ئامادہ کردن و ناردنی پلانی و بہرہیئان لہ کہرتی کشتوکال بۆ سالانی ۲۰۲۰-۲۰۳۰ بۆ دەستہی و بہرہیئانی کوردستان بہ مہ بہستی پیشکەشکردنی بۆ کۆمپانیا و و بہرہیئان بۆ کارکردن لہ کہرتی کشتوکال لہ بہر ئہوہی تاکو ئیستا ریزہی و بہرہیئان لہ کہرتی کشتوکال لہ % ۱,۵۸ تینہ پەریوہ لہ کۆی گشتی ریزہی و بہرہیئان لہ ہەریمی کوردستان.
۲. ئہ انجام دانی کۆبونہ و ہیہ کی فراوان لہ و ہزارہت بہ ہماہہنگی لہ گەل قونسرخانہی ہۆلہندی لہ کوردستان بۆ کۆمپانیا و و بہرہیئانہ کانی کوردستان و کۆمپانیا و و بہرہیئانہی ہۆلہندی بۆ ئہ انجام دانی پروزہی ہاوبہش بہ مہ بہستی و بہرہیئان لہ کہرتی کشتوکالی ہەریم و داہین کردنی بودجہی پروزہکان لہ لایہن ریکخراوی و بہرہیئانی ہۆلہندی (RVO) بہ ہاوبہشی لہ گەل و بہرہیئانہرو کۆمپانیا ناوخیوہکان ، بری % ۵۰ یارمہتی دارایی لہ لایہن حکومہتی ہۆلہندی % ۵۰ بہشی ہاوبہشہ کانی پروزہیہ و یارمہتی دارایی پیشکەشکراو لہ لایہن حکومہتی ہۆلہندی لہ نیوان (۵۰۰,۰۰۰ بۆ ۳,۰۰۰,۰۰۰) یورۆیہ .
۳. رہزامہندی سہرۆکایہتی ئہنجومہنی و ہزیران لہ سہر پیشنیاری و ہزارہتی کشتوکال و سہرچاوہ کانی ئاو بۆ و ہرگرتنہ و ہی قستی کشتوکالی لہ جوتیاران بۆ ماوہی دریز خایہن بۆ ئہم مہ بہستہش کۆبونہ و ہی ہاوبہش لہ گەل و ہزارہتی دارایی و ئابووری ئہ انجام درا بہ مہ بہستی دہرکردنی رینمایی تاییہت بۆ ئہم مہ بہستہ.
۴. رہزامہندی سہرۆکایہتی ئہنجومہنی و ہزیران لہ سہر پیشنیاری و ہزارہتی کشتوکال و سہرچاوہ کانی ئاو بۆ کپینہ و ہی ئہ و گہنمہی کہ دەمینیئتہ و ہ لہ ہەریم و لہ لایہن و ہزارہتی بازرگانی عیراق نا کردنیئتہ و ہ بۆ ئہم مہ بہستہش پیشنیاری لیژنہی ہاوبہشکراوہ لہ نیوان و ہزارہت و دہرگا تاییہتمہندہ کانی حکومہتی ہەریم بۆ دراسہت و جیبہجی کردنی ئہم پیشنیارہ.
۵. دانانی پلانی چاندنی گہنم بۆ و ہرزی چاندنی ۲۰۱۹-۲۰۲۰ کہ لہ ژیر رۆشنایی ئہم پلانہ زیاتر لہ سی ملیون دۆنم پیشنیارکراوہ کہ بہ گہنم بچیندریت لہ ہەریمی کوردستان.

۶. وەك ئامادەكارى بۆ وەرزى چاندنى گەنم بۆ ۲۰۱۹-۲۰۲۰ دەستكراوہ بە پرۆسەى دابەشكردنى بنەتۆ بۆ جووتياران و پاككردنەوہى بنەتۆى جووتياران و دواتر دابەشكردن بەسەر جووتياران بە نرخى پالپشتكراو وەك ھاندانئىك بۆ جووتياران .
۷. ئامادەكردنى لىستى پىداوئىستى قىرگەرەكان بۆ وەرزى چاندنى ۲۰۱۹-۲۰۲۰ و ناردنى بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران بە مەبەستى دابىن كردنى بووجە بۆ پىداوئىستىيەكان كە دواتر بە نرخى پالپشتكراو وەك ھاندانئىك دابەش دەكرىت بەسەر جەتياران بە مەبەستى كۆنترۆلكردنى نەخۆشى دەرد و گيا زيان بەخشەكان لە كىلگەكانيان.
۸. بە مەبەستى پاراستن و پالپشتى لە بەرھەمى ناوخۆ و پالپشت بە ياساى پاراستن و پەرەپيدانى بەرھەمى ناوخۆ ژمارە (۴) سالى ۲۰۰۸ وەزارەت ھەئساوہ بە قەدەغە كردنى ھاوردەى چەندىن بەرھەم وەك ھەنار، تەماتە، ھەنگوين لەكاتى پىگەيشتنى بەرھەمى ناوخۆ وەك پالپشتىيەك بۆ جووتيارانى كوردستان.
۹. رەزامەندى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران وەرگىرا بە تەرخانكردنى برى (۳۳,۳۲۲,۵۳۰,۰۰۰) دىنار بۆ جىبەجىكردنى دوانزدە (۱۲) پرۆژەى بەنداو.

وہزارہتی کاروباری شہیدان و ئەنفالکراوان

لە ئاستی خزمەتگوزاری

۱. ئامادە کردن و سەرپەرشتی کردن لە مەراسیمی یادکردنەوہی پەنجای ساڵە ی تاوانی کۆمەڵکوژی گوندی صۆریا لە قەزای زاخۆ.
۲. کۆبوونەوہ و وواژو کردنی کۆنووس لە گەڵ وەزارەتی پێشمەرگە بە مەبەستی گواستنەوہی دۆسیە ی شەھیدانی شەری تیرۆری داعش لە وەزارەتی پێشمەرگە بۆ وەزارەتەمان .
۳. ھەڵدانەوہی گۆرەبە کۆمەڵەکانی بیابانی بادییە ی پارێزگای سەماوہ کە نزیکە ی (۱۷۱) روفاتی ژن و مندائی تیدا دەرھینرا کە ئیستا لە پزیشکی دادوہری بەغدا پارێزراون وە ئامادە کاری کردن بۆ ھەڵدانەوہی گۆری دووہم و سێ یەم ، وە ھینانەوہی رووفاتەکانیان بە ھەماھەنگی لە گەڵ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران.
۴. ئامادە کاری بۆ ھەڵدانەوہی گۆرە بە کۆمەڵەکانی شەنگال و ھەماھەنگی کردن لە گەڵ دەزگای شەھیدانی بەغدا بەرئوبەرایەتی گشتی پزیشکی دادوہری لە بەغدا لە چوارچێوہی یەکە ی نیشتمانی عیراقی
۵. پیدانی کرپی خۆیندنی کور و کچی شەھیدان و ئەنفالکراوان و زیندانیانی سیاسی لە زانکو و پەیمانگان و قوتابخانەکان لە لایەن لێژنە تاییبەتەکانی سەر بە وەزارەتەمان .
۶. پیدانی منحە ی کەس و کاری شەھیدان و ئەنفالکراوان و زیندانیانی سیاسی و بەختوکەر و پیدانی پارە ی نەخۆشی.
۷. وەرگرتنی رەزامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران بۆ تاپۆکردنی ئەو خانوو و زەویانە ی کە دابەش کراون بە سەر کەس و کاری شەھیدان و زیندانیانی سیاسی .
۸. پەسەند کردنی بریاری دارشتنەوہی سندوقی ھاوکاری کەس و کاری شەھیدان و ئەنفالکراوان

لە ئاستی پەيوەندىەکانى ھەرێم لە گەڵ حکومەتی فیدرالی:

دەستنیشان کردنی کێشە ھەئواسراوہکانی وەزارەتەمان کە تاییبەت بوون بە حکومەتی فیدرالی و بەرزکردنەوہی بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران لە نیویاندا گواستنەوہی مووچە ی زیندانیانی سیاسی.

وهزارهتی کارو کاروباری کۆمه‌لایه‌تی

له ئاستی چاکسازی

1. ئاماده‌کردنی پیناسه‌ی کار (وصف الوظيفی) ی فه‌رمانبه‌رانی وه‌زاره‌ت، به شیوازیک که گونجاو بی‌ت له گه‌ل سروشتی کاره‌که‌یان و ده‌ستنی‌شان‌کردنی ئه‌رک و مافی فه‌رمانبه‌ران به روونی بخاته‌روو، ئه‌مه‌ش وه‌ک هه‌نگاوی یه‌که‌می پرۆسه‌ی به‌هیزکردنی ئه‌دای کار.
2. ئاماده‌کردنی کارنامه‌ی کار (لائحه‌ العمل) بۆ فه‌رمانبه‌رانی وه‌زاره‌ت بۆ ریکخستنی کاره‌کان و ئاسان راییکردنی کاروباری هاوولاتیان.
3. گێرانه‌وه‌ی زیاتر له یه‌ک ملیار دیناری عیراقتی که‌م ئه‌ندامانی هه‌له‌بجه بۆ خه‌زینه‌ی ده‌وله‌ت.
4. پیکه‌ینانی لیژنه‌ی به‌دواداچوون بۆ سه‌رجه‌م هه‌واڵ و راپۆرته‌کانی ده‌زگا‌کانی راگه‌یاندن له‌سه‌ر که‌مته‌رخه‌می کارمه‌ندان به‌رامبه‌ر به‌ هاوولاتیان.
5. کاراکردنه‌وه‌و دانانی سندووقی سکالا له‌سه‌رجه‌م به‌رپۆه‌به‌رایه‌تییه‌کانی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌ت، تاکو هاوولاتیان به‌ ئاسانی ده‌نگی سکالایان بگات و چاودێری کارکردنی فه‌رمانبه‌ران به‌هێزتر بی‌ت.

له ئاستی خزمه‌تگوزاری

1. گێرانه‌وه‌ی مووچه‌ی (۱۲۶۸۹) که‌مه‌ندم که‌ دوای پشکنینه‌وه‌ی پزیشکی شایسته‌ بوون یارمه‌تی دارایی وه‌ربگرن.
2. به‌دواداچوونی ئاماده‌کردنی "سیاسه‌تی پاراستنی مندال" له‌لایه‌ن ئه‌نجوومه‌نی وه‌زیران، که‌ به‌ بناغه‌ی کاری بواری مندالان داده‌نریت له‌سه‌ر ئاستی هه‌رئیمی کوردستان و به‌ شیوازیک ئاماده‌کراوه که‌ گونجاو بی‌ت له‌ گه‌ل بنه‌ما نیوده‌وله‌تییه‌کانی بواری مندالان.

۳. پیداجووننهوهو تهواوکردنی رهشنووسی یاسای کار له ههریمی کوردستان که بناغهی ریکخستنهوهی ئهرك و مافی بواری کارکردن دهگرتهوهو.

۴. تهواوکردنی رهشنووسی سیاسهتی بهکارخستن که له میانهی پیادهکردنی لهسه ر ئاستی حکومت بهشیکی زوری گرفتهکانی کهرتی تایبته و کهرتی حکومیش چارهسه ر دهکات و دهرهفتهی کار بو لوان دهرهخسینیت.

۵. هه موارکردنهوهی یاسای ژماره (۲) سالی ۲۰۱۱ تایبته به سندوقی پشتیوانی پرۆزه بچووکهکانی لوان به شیوازیك که گونجاو بیت له گه ل بارودۆخی ئیستای ههریمی کوردستان.

۶. هه موارکردنهوهی رینمایی ژماره (۲) سالی ۲۰۱۶ ی تایبته به کهم ئەندامان و خاوهن پیداوایستی تایبته به شیوازیك باشتین مافی کهمئەندامانی تیدا فهراهه م هاتبیت.

۷. ده رکردنی رینمایی ژماره (۱) ی سالی ۲۰۱۹ تایبته به هیزی جیبه جیکردن له چاکسازیهکانی ههریمی کوردستان، به مه بهستی به سیستمکرنی کارهکانی هیزی جیبه جیکار و دیارکردنی ئهرك و ماف و تۆکمه ترکردنی رهوشی کار.

۸. هه موارکردنهوهی رینمایی مؤلهتی سزادراوان ی ژماره (۲) ی سالی ۲۰۱۹، به شیوازیك مافی سزادراوان دابین بکات و رینگه بگریت له رینگه دانی به شیوازی نایاسای لهسه ر بنه مای ناسین و پشتگیری دوور له رینمایی وهزارهت.

۹. هه موارکردنهوهی رینمایی ژمار (۳) ی سالی ۲۰۱۸ ی تایبته به سه نته رهکانی شه به نگی ئوتیزم، که دهرهفتهی زیاتر به کهرتی تایبته بدات له م بواره کاربکه ن به له به رچاوگرتنی مهرجی جوړیهتی خزمه تگوزاری.

۱۰. ئەنجامدانی دوو كۆبۈنەوھى ئەنجۈومەنى بالاي شياندنى كەمئەندامان كە تيايدا مافەكانى كەم ئەندامان گەفتوگۆي لەسەر كراوھو داوا لەسەر جەم وەزارەتە پەيوەندىدارەكان كراوھ رەچاوى بارى كەم ئەندامان بکەن، وەك بارسوكى و بەخشين لە رسوماتى خویندن، و كارئاسانى بينايەكانى حكومەت و بالەخانەكان كە گونجاو بىت لە گەل كەم ئەندامان، ھەرۈھە كۆكردنەوھى تىبىنى لەسەر ياساى كەم ئەندامان.

۱۱. ئەنجامدانی كۆبۈنەوھى تايبەت لە گەل كەم ئەندامان سەبارەت بە رىنمايەكانى مۆلەتى بەخيوكەر بە شىوازيك گونجاو بىت لە گەل پىداويستى ھاوولتايان.

۱۲. خۆ ئامادە كرن بۆ تۆمار كردن و ناو نووس كردنى كەم ئەندامانى نوئ كە مافى شايستە بوونيان ھەيەو تاكو ئىستا ناويان تۆمار نە كراوھ.

۱۳. لە بوارى تۆمار كردن دۆزىنەوھى ھەلى كار بۆ بىكاران لە ھەردوو رەگەز، زياتر لە چوارسەد (۴۰۰) كەس ھەلى كاريان بۆ دۆزراوھتەوھو ھەفتا و پىنج (۷۵) كەسيان دەستبەكار بوون لە كارى نويدا.

۱۴. ئامادەكارى بۆ سيستەمى تۆرى پاراستنى كۆمەلایەتى كە شوئى پىرۆژەو رىنمايى صندوقى چاودىرى خىزان و تۆرى پاراستنى كۆمەلایەتى كۆن دەگىتتەوھو، ئەم سيستەمە بە ھاوكارى وەزارەتى پلاننان و بانكى نيو دەولەتى و رىكخراوى UNDP ئامادەدە كرىت.

ئازادى و ديموكراسى و پىكەوھەژيان

۱. بەردەوامى كار كردن لەسەر لەسەر پىرۆژەى خىزانى جىگىرەوھە لە شارى سلیمانى و ھەولدان بۆ دەست كردن بۆ جىبە جىكردنى لە ھەولى رو دەھوك، كە لە ميانەى ئەم پىرۆژەيەدا مندالانى بى خانەوادە

له خانه واده‌ی راه‌پندراوو چاودیری کراو داده‌نیت، بو ماوه‌ی کورت یان مام ناوه‌ند یان درٲژ و له‌لایه‌ن کارمه‌ندانی وه‌زاره‌ته‌وه چاودیری و هاریکاری خانه‌واده‌کان ده‌کریت.

۲. کارکردن له‌سه‌ر چاکترکردنی ره‌وشی مائه‌کانی دالده‌دانی ئافره‌تانی هه‌ره‌شه‌لیکراو به شیوازیکی سه‌رده‌میان‌ه‌و جه‌خت‌کردنه‌وه له‌سه‌ر هه‌ماهه‌نگی ته‌واوی ری‌کخراوه‌کان له‌م بواره بو دابین‌کردنی باشترین خزمه‌تگوزاری بو ئه‌و ئافره‌تانه‌ی له ژیر هه‌ره‌شه‌ی کومه‌لایه‌تیدان.

۳. کارکردن له‌سه‌ر ره‌شنووسی یاسای پاراستنی مافه‌کانی مندال که به شیوازیکی سه‌رده‌میان‌ه‌و گونجاو له‌گه‌ل جارنامه جیهانیه‌کانی مافی مندالان که به هه‌ماهه‌نگی وه‌زاره‌ته په‌یوه‌ندی‌داره‌کان و شاره‌زایانی نیوده‌وله‌تی بواری مندالان و هه‌ردوو ری‌کخراوی یونس‌یف و (الامل العراقی) ئاماده‌کراوه‌و.

۴. چالاک کردنه‌وه‌ی یه‌که‌ی جینه‌ده‌ری لیژنه‌ی ۱۳۲۵ی بواری کاری ئافره‌تان له وه‌زاره‌ت و به‌ری‌توه‌به‌رایه‌تییه‌ گشتیییه‌کان.

وہزارہتی شارہوانی و گہشتوگوزار

لہ ئاستی چاکسازی:

۱. لیژنہی وردبینی پرؤژہکانی داہاتی و ہزارہت: بہ فرمانی و ہزاری ژمارہ (۷۸۴۶) ی ۲۰۱۹/۹/۱۱، سئ لیژنہی وردبینی کہ کوی گشتیان ۱۸ پسرپورن ہلڈہستن بہ وردبینی دہرخستہکان بہ مہبہستی باشتر و خیراترکردنی کارہکان.
۲. ئامادہکردنی ستراتژیہتی کہ مکردنہوہی روتین.
۳. پیداجوونہوہ و راستکردنہوہی گرئبہستی (جوگہی فایدہی شوئینہواری) لہ گہل زانکوی ئودینہی ئیتالی لہ ریگہی ئہنجامدانی پاشکوی گرئبہستی بؤ ئہوہی لایہنی کوردستانی بتوانیت باشتر کارہکانی پرؤژہ شوئینہواریہ کہ کؤنترؤل بکات.
۴. لادانی سہرپچیکاران: لہ سہر ئاستی جیاواز، ژمارہیہک فہرمانبہر و بہرپرس بہوہی ئہنجامدانی سہرپچیہوہ لہ ریگہی لیژنہکانی لیکؤلینہوہ ریوشوئینی یاسایان بہرانبہر گیراوتہبہر.
۵. کردنہوہی خول: کردنہوہی خولی ئاشناکردنی فہرمانبہرانی بہرئوہبہرایہتی گشتی ئاو و ئاوہرؤ لہ ہەر چوار پارئزگاکہ بؤ پرؤسہی تہندہرین لہ سہر رؤشنای پینمای ژمارہ (۲) ی سالی ۲۰۱۶ تایبہت بہ جئبہجئکردنی گرئبہستہ حکومیہکان کہ زیاد لہ (۸۰) فہرمانبہر بہ شداری تیدا کردوہ. ہرہوہا کردنہوہی چوار خول بؤ ۱۲۰ فہرمانبہر لہ بواری کؤمپیوتہر بہ مہبہستی خؤئامادہکردن بؤبہئہلیکترؤنیکردنی خزمہتگوزاریہکان و کہ مکردنہوہی روتین.

لہ ئاستی خزمہتگوزاری

۱. تہرخانکردنی بری (۱۱,۵۶۶,۳۷۹,۷۱۶) دینار بؤ جئبہجئکردنی ۱۵۵ پرؤژہ و پیداوہستی لہ بواری ئاو و ئاوہرؤ لہ سہر داہاتی ۲۰% ی و ہزارہت.
۲. تہرخانکردنی بری (۹,۴۳۵,۸۱۳,۳۲۳) دینار بؤ جئبہجئکردنی ۱۰۴ پرؤژہی بچووک و مامناوہند لہ سئکتہری شارہوانی لہ سہر داہاتی ۱۷% ی و ہزارہت.
۳. دابینکردنی بری (۱۰,۰۶۹,۶۰۰,۳۰۴) دینار بؤ کرینی کلور، شہب، پؤلیمہر، ہرہوہا پرؤسہی تانکہرین لہ لایہن ئہنجوومہنی و ہزیرانہوہ.

۴. چارهسەرکردنی كیشەى گریبەستی كۆمپانیاكانى خاوتىكردنهوى خۆل و خاشاك له تهواوى هەريمی كوردستان، هەروەها چارهسەرکردنی كیشەى سلفەى بەلئىندەرەكانى زىلخانەى كانى قرژا له هەولير.
۵. چارهسەرکردنی پرۆژەى ئاوى دھۆكى. هەروەها بۆ كەمكردنهوى رۆتین و خيرا رۆيشتنى كارەكان و دروستبوونی شەفافىيەت بە تايبەتى له گریبەستەكانى شەب و كلۆر، دەرخستەى تايبەت بە كرپنى مەوادى خاوتىكردنهوى پى ئا (شەب و كلۆر) بۆ ماوهى يەك ساڵ ئامادەكراوه. لههەمانكاتدا، دوانزدە (۱۲) ليژنە پيکھاتووہ بۆ كۆكردنهوى زانىارى له بارەى شوين (موقە) بەمەبەستى چارهسەرکردنی كیشەى تەنكەرين و وەرگرتنى زانىارى راست و دروست.
۶. ئەنجامدانى رۆويپۆكارى بۆ يەكەمجار بە فرۆكەى بى فرۆكەوان (درۆن) بۆ تاقىكردنهوى كە له داھاتوودا خەرجىيەكى زۆر كەمدەكاتەوه له كاتى نەخشەكردندا.
۷. له ساى ۲۰۱۷ پەپرەويك بۆ پيکھيتانى ئەنجوومەنى شارەوانىيەكان داندرابەلام نەخراوتە بوارى جيبەجيكردنهوى، له گەل دەستبەكاربوونی كابىنەى نوپى حكوومەتى هەريمی كوردستان، جارپكى تر ئەو پەپرەوى زىندوو كراوتەوه و له ئەنجوومەنى وەزيران بريارى ليدرا كە دەبیتە كارپكى گەورە له بوارى چاكسازى دامەزراوهكان.
۸. پيداچوونەوه بە ياساى بە مولككردنى خانووى زيادەرۆپى له سنوورى شارەوانىيەكان و ناردنهوى بۆ سەرۆكايەتى ئەنجوومەنى وەزيران بە مەبەستى گفتوگۆى كۆتايى و راستاندنى له پەرلەمانى كوردستان.

وہزارہتی روشنییری و لاوان

لہ ئاستی خزمہ نگوزاری

۱. دەستبە کار بوون و ئەنجامدانی کاری نۆزەنکردنەوہ لە پرۆژە ی کارگە ی جگەرە ی سلیمانی، کە ئیستا بۆتە مەئبەندیکی گەرە ی روشنییری و کارەکانی بەردەوامە.
۲. ریکخستەوہ ی فیستیقالەکان لەریگی دەرکردنی رینمای تاییبەت بە سازدانی فیستیقالەکان، لەو چوارچۆیەدا سالانە (۱۲) فیستیقالی کوردستانی کە سروشتی نیودەولەتیان ھە یە ئەنجام دەدری.
۳. دەرکردنی رینمای چۆنیەتی یارمەتیدانی سەنتەر و گروپ و پیکھاتە ھونەرئیەکان، بە پێی ئەم رینمایە گروپ و سەنتەر و پیکھاتە ھونەرئیە چالاکەکان ھاوکاری زیاتریان دەکری و بایەخیان پێدەدری.
۴. ھەموار کردنی رینمای مۆلەت پیدانی یانە وەرزشئیەکان، کە مەبەست لێی کەمکردنەوہ ی پیدانی مۆلەتە لەمەودوا.
۵. فیستیقالی سینەما لە شاری دەھۆک: ئەم فیستیقالە سروشتی نیودەولەتی ھە یە، سالانە لە شاری دەھۆک ئەنجام دەدری. ئەمسائیش لە رۆژی ۲۰۱۹/۹/۹ بە ئامادەبوونی ژمارەئیەکی زۆر سینەماکاری ناوخوا و دەرەوہ سازدرا.
۶. کەرنەفالی بە پارێزگابوونی دەھۆک، لەم کەرنەفالیەدا بەرپۆبەرایەتی روشنییری و ھونەری دەھۆک بە چەندین چالاکی بەشدارییان کرد و فیستیقالەکیان جوانتر کرد.
۷. فیستیقالی کلتورە جیاوازەکان لە رانیە: ئەم فیستیقالە سروشتی نیودەولەتی ھە یە و تیییدا چەندین گروپی ھونەری ناوخوا و ولاتیانی بیانی بەشدارییان تیدا کرد.
۸. کردنەوہ ی پێشانگایەکی شیوہکاری گەرە لە کەلار: لەم پێشانگایەدا زۆریە ی ھونەرمنەدانی شیوہکاری ناوچە ی گەرمیان بەشدارییان کرد و تابلۆکانیان نمایش کرا.
۹. لە پارێزگای ھەلەبجەش چەندین چالاکی ھونەری و روشنییری ئەنجام دران، وەک پێشانگای فۆتۆی خانمان کە خانمانی ھەرچوار پارچە ی کوردستان بەشدارییان تیدا کرد، ھەرۆھا فیستیقالی ھەلدانی بالۆن بۆ مندالانی ئەو شارە ئەنجام دران و ژمارەئیەکی زۆری منالان تیییدا بەشداریبوون.
۱۰. سازدانی فیستیقالی موزیک و گۆرانی شەقام لە سەرای سلیمانی ئەنجام دران.

۱۱. فيستيفالئى كلتورى (كوردى - كۆرى) له شارى سلیمانى به چاودپىرى وه زىرى رۆشنپىرى و لاوان ئه نجامدرا، كه چهندين به رهه مى هونه رى ههردوو گه لى كورد و گه لى كۆرىا نمايش كرا.
۱۲. فيستيفالئى ئىوده وه لته تى شانۆى شه قام له شارى ده ربه نديخان سازكرا، له فيستيفاله كه دا چهندين تپى هونه رى ناوخۆ و ده ره وه به شداربوون و به رهه مه كانيان نمايش كرد.
۱۳. سازدانى رتوره سمپكى گه و ره بۆ يادى هونه رمه ندى ناودارى مه قام مامۆستا (عه لى مهردان) له شارى چه مچه مال.
۱۴. ديدارى سينه ماي كه ركوك بۆ كورته فيلم له شارى كه ركوك ئه نجام درا و له م ديداره دا چهندين كورته فيلم نمايش كرا و گفتوگو له باره ي بايه خى كورته فيلمه وه كرا.
۱۵. فيستيفالئى هونه ره كانى سريانى له عه ينكاوه و دهۆك ئه نجام درا، له م فيستيفاله دا چهندين چالاكى تايبه ت به هونه ر و كلتورى سريانى ئه نجام درا.
۱۶. له شارى كۆيه كۆنسپرتى (ئارامى روح) ئه نجام درا كه چهندين هونه رمه ند به شداربيان تيدا كرد.
۱۷. شانديكى وزاره تمان سهردانى وه زاره تى رۆشنپىرى حكومه تى عىراقى فيدراليان له به غدا كرد و له گه ل وه زىرى رۆشنپىرى عىراق كۆبوونه وه و له كۆبوونه وه كه دا باسى ئه نجامدانى كار و چالاكى رۆشنپىرى و هونه رى هاوبه ش له نىوان ههردوو لادا كرا، ههروه ها ره زامه ندى خانه ي (مامون) بۆ چاپ و بلاوكردنه وه وه رگيرا كه ژماريه ك كتيپى هونه رى و رۆشنپىرى كوردى بۆ زمانى عه ربه ي وه ريگپردپىن و چاپ بكرين.
۱۸. كار كردن له سه ر سيانزده (۱۳) پرۆژه ي دروست كردنى هۆل و باله خانه ي رۆشنپىرى و هونه رى و وه رزشى كه له داها توودا ده بنه ژيخانئىكى گرنگ بۆ كار و چالاكويه رۆشنپىريه كان.
۱۹. وه رگرتنى ره زامه ندى سه رۆكايه تى ئه نجوومه نى وه زيران بۆ ده سته كاربوونه وه ي ههردوو پرۆژه ي (ناوه ندى وه رزش و لاوانى خه ليفان) و (هۆل وه رزشى داخراوى سلیمانى بوو) كه به هۆى قه يرانى داراييه وه له كار وه ستابوون.

وہزارہتی تہندروستی

لہ ئاستی چاکسازی

۱. دەستپیکردن بە دروستکردنی رېبەر (Guideline) بۆ ھەر توئیزیکي پسیپوری بواری پزیشکی.
۲. دروستکردنی دەستە ی راویژکاری پسیپوری بۆ ھەر پسیپورییە ک.
۳. ئامادەکردنی راپۆرتیکي وردی رەوشی تەندروستی لە ھەر ئیم بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران.
۴. پیکھیتانی لیژنە یەك بە مەبەستی خەملاندنی دانانی مەرجە گشتیەکانی پرۆژە ی ناردنی نەخۆش بۆ چاندنی مۆخی ئیسک.
۵. ریکخستەنەوہی کرداری و پیدانی مۆلەتی ھاوردە کردنی خۆراک بە رینگای زانستی و رینمایي.
۶. پیدانی مۆلەت بە نۆزدە (۱۹) نەخۆشخانە و سەنتەری تایبەت.
۷. نوێکردنەوہی مۆلەت دە (۱۰) نەخۆشخانە و سەنتەری تایبەتەکان.
۸. تۆمارکراوہ ھەوت (۷) کارگە ی دەرمانی بیانی
۹. دیاریکردنی نرخ بۆ ۴۰۰ جۆری دەرمان
۱۰. دیاریکردنی نرخ بۆ ۲۷۰ جۆر تەواوکاری خۆراکی
۱۱. داخستنی ۲ نەخۆشخانە و ۴ سەنتەری پزیشکی و ۴ نۆرینگە ی لاکۆلان و ۳ تاقیگە و ۱ کۆمەلگە.
۱۲. سزادانی ۲ نەخۆشخانە ۴ سەنتەری بزیشکی ۴ نۆرینگە ی لاکۆلان ۴ تاقیگە ۱ کۆمەلگە

لہ ئاستی خزمەتگوزاری

۱. وەرگرتنی رەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران بۆ دروستکردنی بەزینخانە یەکی تایبەت بە ئۆتۆمبیلەکانی فریاکەوتن لە شاری ھەولێر بە مەبەستی باشتەر کردنی کەرتی تەندروستی فریگوزاری.
۲. ناردنی دوو ئامییری چارەسەری شپرپەنجە بە تیشک بۆ سلیمانی و دەھۆک بە بری ۲۸۶ ملیۆن دینار و رەوانە کردنی ھەردوو پرۆژە ی دا بینکردنی (لیناک) بۆ ھەولێر و سلیمانی بە بری ۱۰ ملیار دینار.
۳. چاککردنەوہی نزیکە ی ۱۲۳ ئامییری پزیشکی.

۴. دابینکردنی ژماره‌یه‌ک ئامپیری پزیشکی له‌لایه‌ن ریکخراوی تهن‌دروستی جیهانی (WHO) بۆ نه‌خۆشخانه‌ی راپه‌رینی منداڵان له‌ هه‌ولێر (دابینکردنی هه‌ناوبینی منداڵان بۆ یه‌که‌م جار له‌ کوردستان).
۵. ئاماده‌کردنی پرۆژه‌ی (Bio-risk Management Committee) بۆ هه‌ریمی کوردستان.
۶. کردنه‌وه‌ی سه‌نته‌ری تالاسیمیا له‌ ده‌قه‌ری راپه‌رین.
۷. کردنه‌وه‌ی سه‌نته‌ری په‌ره‌پیدانی پیشه‌ی به‌رده‌وام (CPD) له‌ کۆیه‌ بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی تهن‌دروستی فه‌رمانبه‌ران.
۸. به‌رده‌وامی کاری لیژنه‌ی هاوبه‌شی نیوان وه‌زاره‌ت و سه‌ندی‌کاکان و نه‌خۆشخانه‌ی ئه‌هلیه‌کان بۆ:
- یه‌کخستن و پیداجوونه‌وه‌ی نرخ‌ی خزمه‌تگوزاریه‌کان.
  - چونیه‌تی ده‌وام له‌نیوان که‌رتی گشتی و تایبه‌ت.
  - دانانی ژماره‌ی ئه‌ستیره‌ له‌سه‌ر نه‌خۆشخانه‌کان.
  - دانانی رێژه‌ی داها‌ت بۆ پزیشکان له‌که‌رتی تایبه‌ت.
۹. په‌زنامه‌ندی به‌رێز سه‌رۆکی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان بۆ ناردنه‌ ده‌ره‌وه‌ی نه‌خۆشی به‌رکه‌وتوانی کیمیا بارانی هه‌له‌بجه‌ بۆ ده‌ره‌وه‌ی وولات بۆ چاره‌سه‌رکردن.
۱۰. به‌گه‌رخستنه‌وه‌ی (صیانه‌)ی ئامپیره‌ پزیشکییه‌ ستراتیجیه‌کان به‌داین کردنی خه‌رجی زیاتر له‌ ۱۰ ملیۆن دۆلار بۆ خزمه‌تی نه‌خۆش و هاو‌لاتیان.
۱۱. په‌زنامه‌ندی سه‌رۆکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران بۆ فراوان کردنی فریاکه‌وتن له‌قه‌زای به‌رده‌ره‌ش به‌ بری نزیکه‌ی ۱ ملیار دینار.
۱۲. چاره‌سه‌رکردن و فراوانکردنی نۆژه‌نکردنه‌وه‌ی نه‌خۆشخانه‌ی گشتی ده‌ربه‌ندیخان به‌ هۆی تیکچوون به‌ کاره‌ساتی بوومه‌له‌رزه‌.
۱۳. رێوشوێنی پێویست ئه‌نجامدراوه‌ بۆ دانانی به‌ردی بناغه‌ی پرۆژه‌ی ستراتیجی سه‌نته‌ری راهێنانه‌وه‌ و چاره‌سه‌ری سروشتی بۆ که‌مه‌ندامان و خاوه‌ن پیداو‌یستی تایبه‌ت له‌لایه‌ن ریکخراو ICRC.
۱۴. گۆرینی بنکه‌ی تهن‌دروستی گلیجال بۆ مه‌لبه‌ندی ۲۴ کاتژمێر.
۱۵. کردنه‌وه‌ی تاقیگه‌ی ناوه‌ندی خۆراک له‌هه‌له‌بجه‌.

١٦. راسپاردنى كۆمپانىي گەلەلە بۇ نەخشە دانان و دروست كردن و فراوانكردنى بەشى تاوودەرى ھىلمى لە سەنتەرى ژيانەو لەسلىمانى.
١٧. راسپاردنى كۆمپانىي الاتقان بۇ دابىن كردنى ئامپىرەكانى لىناك و سىتى سىمىلەيەتەر و پالانىگ سىستەم بۇ نەخۆشخانەى رزگارى.
١٨. ئەنجامدانى گرىبەست لە گەل كۆمپانىي مېدىكال فېو بۇ ناردنى نەخۆش بۇ رادىو ئەكتىف براكى ئىراپى و گاما نايف و سايبەر نايف.
١٩. ئەنجامدانى (١٧) گرىبەستى دابىن كردنى دەرمان بە گوزمەى ٧،٢٩٨،٥٨٩،٣٢٥ دىنار
٢٠. ئەنجامدانى (٧) گرىبەستى دابىنكردنى ئامپىر و پىداوئىستى پزىشكى و دروستكردنى بىناو ھىنانى تىمى بىانى بە گوزمەى ٦،٧١٨،٣٦٨،٠٠٠ دىنار
٢١. ئەنجامدانى (١) گرىبەستى ناردنە دەرەوھى نەخۆش بە گوزمەى ٨٠٠،٨٧٩،٠٠٠ دىنار
٢٢. رەزەمەندى سازدانەوھى ئامپىرى پزىشكى لەلەيەن كۆمپانىي سمنس و گەلەلە بەبرى ٦ مىليار دىنار.
٢٣. كردنەوھى سىستەمى بە دەل عىادات لە نەخۆشخانەى فرىاكەوتنى شار.
٢٤. دەستبە كاربوون و نۆژەن كردنەوھى نەخۆشخانەى مندالانى سلىمانى.
٢٥. دەستبە كاربوون و فراونكردنى فرىاكەوتنى نەخۆشخانەى شار بە گوزمەى ھەشتا و نۆ مىليون دىنار.
٢٦. كرىپى ئامپىرى لىناك بە گوزمەى ٨.٦٥ مىليار دىنار بۇ چارەسەرى شىرپەنجە بەتېشك لە سلىمانى.
٢٧. لەبارىردنى ١١ تۆن كەرەستەى خەراپ و ئىكسپاير لە پارىزگى دەھوك.
٢٨. كاركردن بە ئامپىرى پشكىنى كەرەستەى پاراستن (HPLC) لە پارىزگى دەھوك.
٢٩. دروستكردنى PRC (Physical Rehabilitation Center) لە گەل كۆلېژى پەلى دەستكرد لەلەيەن رىكخراوى مانگى سورى عىراقى ICRC لە ھەولېر.
٣٠. دەست پىكردنەوھى و تەواو كردنى ئەو پروژانەى كە سالانىك بوون و ھەستابوون لە ھەولېر و ھەك :
- دروستكردنى بىنايەى نەخۆشخاھى راپەرىنى مندالان.
  - دروستكردنى بىنايەى نەخۆشخانەى پسپورى نەشتەرگەرى سەنتەرى دل.
  - دەستپىكردنەوھى بىنايەى بنكەى تەندروستى ئازادى.
  - تەواوكردنى نەخۆشخانەى پسپورى نەخۆشپىھەكانى چا.
  - بنكەى تەندروستى پىران و شىروان مەزن لە جورى Type A.

- روخاندن و دروستکردنه‌وهی بئکه‌ی تهن‌دروستی حاجی ئۆمه‌ران.
- فراوانکردنی بینایه‌ی به‌رئوه‌به‌رایه‌تی گشتی تهن‌دروستی هه‌ولیر.
- ۳۱. به‌کارخستنه‌وهی هۆله‌کانی له‌ دایکبوون له‌باليسان، سیده‌کان، دهشتی هه‌ولیر.
- ۳۲. ته‌واوکردنی دوو سه‌نته‌ری ددان له‌ سۆران و میڤرگه‌سۆر و وه‌رتی.
- ۳۳. دابینکردنی ئۆکسجینی شل بۆگشت نه‌خۆشخانه‌کانی ناو شار و ده‌ره‌وه‌ی هه‌ولیر به‌ ستانداردی نیوده‌وله‌تی.
- ۳۴. ره‌زانه‌ندی وه‌رگیراوه له‌لایه‌ن سه‌رۆکی حکومه‌ت بۆ ناردنی نه‌خۆش بۆ ده‌ره‌وه‌ی بۆ چاندنی مۆخی ئیسک و چاندنی جگه‌ر.
- ۳۵. چالاکردنه‌وه‌ی هۆبه‌کانی توئینه‌وه‌ی زانستی له‌ وه‌زاره‌ت و به‌رئوه‌به‌رایه‌تیه‌کان و ئاماده‌کاری بۆ ده‌رچواندنی رینمایي نوێی سه‌باره‌ت به‌ توئینه‌وه‌ی زانستی له‌نیو نه‌خۆشخانه‌کان به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل وه‌زاره‌تی خوتیندی بالا به‌مه‌به‌ستی به‌پیشخستنی توئینه‌وه‌ی زانستی پزیشکی له‌ کوردستاندا.
- ۳۶. به‌کخستنه‌وه‌ی رینماییه‌کانی دابه‌شکردنی پزیشکان به‌سه‌ر پارنیزگاکان و نه‌خۆشخانه‌کان و به‌سیسته‌م کردنی پیشکه‌شکردن بۆگواستنه‌وه له‌رینگای ئۆنلاین به‌ مه‌به‌ستی که‌م کردنه‌وه‌ی رۆتینیات و دادپه‌روه‌ری له‌پیشکه‌شکردن و دابه‌شبوونی پزیشکان به‌سه‌ر ناوچه‌کانی هه‌رئیمی کوردستان.

۱. ئامادہ کردنی رہشنووسی ئہم یاسایانہی خواروہہ (پروژہ یاسا و ہہموارکردنہوہ) :
  - ا) یاسای پاراستنی بہرہمہہ خومائییہکان ژمارہی ۱۱ ی سالی ۲۰۱۰
  - ب) پروژہ یاسای بریکارنامہی تو مارکردن ژمارہی ۴ ی سالی ۱۹۹۹
  - ج) یاسای پاریزہرایہتی ژمارہی ۱۷ ی سالی ۱۹۹۹
  - د) یاسای گشتی کو مپانیاکان ژمارہی ۲۲ ی سالی ۱۹۹۷
  - ه) یاسای ریکخستنی بریکارنامہی بازرگانی ژمارہی ۷۹ ی سالی ۲۰۱۷
  - و) یاسای پاراستنی بہ کاربہر ژمارہی ۱ ی سالی ۲۰۱۰ بو ہہموارکردن
۲. ہہماہہنگی لہ گہل ئہنجومہنی و ہزیران بو دامہزراندنی ئہنجومہنی کیپرکی و قہدہغہ کردنی قورخ کاری
۳. ئامادہ کردنی راپورتنی ئالوگوری بازرگانی نیوان عیراق و ہہریمی کوردستان و ولاتانی جیہان بو سالانی ۲۰۱۶-۲۰۱۸.
۴. ئامادہ کردنی دہق کوردی (ستانداردی بو نیودہولہتی پۆلینی چالاکییہ پیشہسازییہکان) (ISIC – international standard for Industrial classification)
۵. پیدانی ۴۳ مؤلہتی دامہزراندنی کارگہ
۶. تو مارکردنی ۳۴۱ کو مپانیا ی خو مائی
۷. تو مارکردنی ۱۳ کو مپانیا ی بیانی
۸. سہردان و کو نترۆلی بہرہمہہ بو ۳۶۱ کارگہ
۹. سہردان و کو نترۆلی تہکنیکی ۸۵ کارگہ
۱۰. سہردان و چاودیری ۱۴۰۲۵ شوینی بازرگانی

۱۱. سزادانی ۴۴۱ شوپنی بازارگانی به هۆی سه ریچی

۱۲. پشکنینی ۲۷۳۱ نمونهی به رهه می کارگه کان

۱۳. دیراسه و خه ملاندنی ۵۱۷ جۆر مادهی کیمیای به پی ۳۹ نووسراوی وهزارهتی ناوخۆ

له ئاستی ئابوری و دارایی

۱. پروژهی دروست کردنی سایلۆی (۴۰,۰۰۰) تهنی له گه ل پینج (۵) کۆگا له ناحیهی که لار-ئیداره ی گهرمیان به گوژمه ی (۱۹,۵۹۴,۰۰۰,۰۰۰) دینار. به ره و پیشچوونی ۳۷٪ (له ۸٪ بۆ ۴۵٪)
۲. دروستکردنی سایلۆی (۴۰) ههزار تهنی و چوار (۴) کۆگا له ناحیهی رو قیا - دهۆک به گوژمه ی (۱۶,۷۷۶,۰۰۰,۰۰۰) دینار. به ره و پیشچوونی ۹,۵٪ (له ۱۰,۵٪ بۆ ۲۰٪)
۳. پروژهی دروست کردنی سایلۆی (۴۰,۰۰۰) تهنی له گه ل ده (۱۰) کۆگا له ناحیهی قوشته په - هه ولیر به گوژمه ی (۲۰,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دینار. به ره و پیشچوونی ۳۸٪ (له ۱۲٪ بۆ ۵۰٪)
۴. به جیگه یانندی خزمهت گوزارییه کانی ناوچه ی پیشه سازی (۳) لای راست به گوژمه ی (۷,۴۹۸,۰۰۰,۰۰۰) دینار. به ره و پیشچوونی ۲۰٪ (له ۳۱٪ بۆ ۵۱٪)

۱. بہمہبہستی ریکھستنی سیستہمی کارگری و میلاکات و کہم کردنہوہی روتین، سیستہمی داتا بہیس و بہ ئلیکٹرونی کردنی کاروباری کارگری و میلاکات و خویہتیمان دامہزراندوہ.
  ۲. یہ کہمین دیزاینی سیستہمی بہ ئلیکٹرونیکردنی تہندہرہکانی حکوومہت کہ پروژہیہ کی ستراتیجی گرنگہ، حکوومہتی کوریای باشوور لہ رینگہی ئازانسی کویکاوہ بہ شیوہی کومہک بو حکوومہتی ہریمی کوردستانی جیبہجی دہکات، پروژہ کہ سی سال دہخایہنیت تا ئیستا دوو قونای گرنگی پروژہ کہ تہواو کراوہ کہ بریتین لہ (شیکردنہوہ و پیداچوونہوہی سیستہمی ئیستای گریبہستکردن و دیزاینی مؤدیلی داہاتووی سیستہمی گریبہستکردن بہ شیوہی ئلیکٹرونیکی) ئەم پروژہیہ چاوہروان دہکرت لہ بہہاری سالی ۲۰۲۰ ئامادہبیت بو بہ کارہینان لہ لایہن ئەو دہرگایانہی حکوومہت کہ زورتین تہندہریان ہہیہ.
  ۳. دوو بہ لگہنامہی ستاندارد بو گریبہستکردن (وثائق المناقصة القیاسية) دہرکراوہ بہم شیوہیہ : یہ کہم : بہ لگہنامہ ستانداردہکانی کہمکردنہوہ بو جیبہجیکردنی گریبہستہکانی پروژہی بچووک (وثائق المناقصة القیاسية لتنفيذ عقود الاشغال الصغیرة) بو ہہر پروژہیہ کہ گورمہی خہملینراوی لہ سی ملیار دینار تیبہر نہکات.
  - دووہم : بہ لگہنامہ ستانداردہکانی کہمکردنہوہ بو جیبہجیکردنی گریبہستہکانی خزمہتگوزاری ناراوئیکاری (وثائق المناقصة القیاسية لتنفيذ عقود الخدمات غیر الاستشارية) بو ہہموو پروژہیہ کی ناراوئیکاری.
  ۴. دہرکردنی رہشووہی نامیلکہی (ریبہری رینیشاندہر بو دوورکہوتنہوہ لہ مملانی گریبہستہکان و رینگہکانی یہ کلاییکردنہوہیان - مسودہ الدلیل الاسترشادي لتجنب النزاعات في التعاقدات وطرق تسويتها).
  ۵. بو زیاتر ئاشنابوونی فہرمانبہرانی و ہزارہت و دام و دہرگکانی حکوومہتی ہریمی کوردستان بہ بابہتی گریبہستہگشتیبہکان لہو ماوہیہدا ۱۲ خولی راہینان سہبارہت بہ رینمای جیبہجیکردنی گریبہستہ گشتیبہکانی ژمارہ ۲ سالی ۲۰۱۶ و بہ لگہنامہ ستانداردہکان بو دابینکردنی کالآ و بہ لگہنامہ ستانداردہکان بو خزمہتگوزاری راویکاری لہ سہرجہم پاریزگکانی ہریمی کوردستان ئەنجامدراوہ
  ۶. پۆلینکردنی کومپانیاو بہ ئیندہران :
- لہم ماوہیہدا ۳ سی کومپانیاو بہ ئیندہر خراونہتہ لیستی رەش.

- ۷ كۆمپانىيا بەئىندەر ناسنامەيان بۇ نوئىكراوۋەتەوۋە.

- ۱۹ كۆمپانىيا بەئىندەر پلەى پۆلىنىيان وەرگرتوۋە.

- ۶ كۆمپانىيا بەئىندەر پلەى پۆلىنىيان بەرز كراواتەوۋە.

- ۲ كۆمپانىيا بەئىندەر پۆلىنىيان ھەئوۋەشاوۋەتەوۋە.

- ۴ كۆمپانىيا بەئىندەر لەبەر نەبوونى مەرجه كان داواكارىيان رەتكراواتەوۋە.

۷. كىردنەوۋەى خول و سىمىنار و دىبەىت لە بوارە جۆرىبەجۆرە كانى (كارگىرى و داراىى، IT، ھونەرى) بۇ سەرجه م دام و دەرگاگانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان، بە مەبەستى بەرز كىردنەوۋەى ئەداى كارىيان بۇ ئەوۋەى بتوانن بە شىوۋەىيە كى باشتىر خىزمەتى ھاوولتايان بكەن.

۸. ئامادە كىردنى دانانى پىرۆژەى پىناسەى كار (Job Description) بۇ سەرجه م وەزارەتە كان بە ھەماھەنگى لە گەئىاندان تا بتوانرىت پىرۆسە كارگىرىيە كان لە سەر بنەماى زانىستى ئەدا بكىرىت، كە ئەمەش رۆلى دەبىت لە پىراكتىزە كىردنى پىرەنسپى كەسى شىاو بۇ شوئىنى شىاو لە سەرجه م ئاستە كارگىرىيە كاندا (سەروو و ناوۋەند و خواروو). ئەمەش دەبىتە ھۆى دەستنىشان كىردنى ئەرك و بەرپىسارىيەتە كانى يە كەبەىيە كەى فەرمانبەران بە شىوۋەىيەك ھاوسەنگى و يە كسانى فەرھام دەكات لە دامەزراوۋە كاندا ھەروەھا لەنتىوان فەرمانبەراندا.

۹. ئامادە كىردنى پىرۆژەى چەند توپىرىنەوۋەىيە كى كارىگەر كە لە ئىستادا وەكو گىرفتىك لە زۆرىك لە دام و دەرگاگاندا وەكو بەرەبەستىك دىتە بەر چاۋ، بۇ نمونە بابەتى (البطالة المقنعة) و (ھەئسەنگاندنى ئەداى كار)، بۇ ئەم مەبەستە لەم بوارانەدا لىكۆلىنەوۋەى كىردارى (تطبىقى) ئەنجام دەدەين بۇ ئەوۋەى دواتر سوود لە دەرئەنجامە كانى وەربىگىرىت بۇ چارەسەر كىردنى ئەم كىشە و گىفتانە.

۱۰. كار كىردن بۇ يەك خىستىن و ھاوتاكىردنى تاقىگەو كارى دەرۋازە سنوورىيە كان كە رۆژانە پىشكىن بۇ ئەو كالايانە دەكەن كە دەھىندىرىتە ناوۋەى ھەرىم ھاوكات ھەولە كانىش بەردەوام دەبن بۇ ئەوۋەى تەواوى خالە سنوورىيە كان بە يەك سىستەم كار بكەن .

۱۱. كار كىردن لە گەل دەستەى متمانە بەخشىنى نىشتىمانى حكومەتى عىراقى فىدرال بە مەبەستى چۆنىيەتى متمانە بەخشىن بۇ تاقىگە كان لە ناو ھەرىمى كوردستان .

۱۲. بەشدارى كىردن لە پىشكىن و بەدواداچوون بۇ كەل و پەلە كانى ناو بازارى قائىمقامىيەتى پارىزگاگان .

۱۳. كارى بەردەوام لە دەرھىتانى مۆلەتى زىرىنگىرى و مۆلەتى وەرشەى زىر و پىشكىنى خىشلى ھاوردە (زىر، زىو، پلاتىن) لە سەرجه م بەرپوۋەبەرايەتى سەر بە پارىزگاگان .

۱. ئاماده کاری بو دارشتنی چوار چپوهیه کی یاساپی بو هاوبه شی که رتی گشتی و که رتی تایبته (PPP) که له ژیر ئه م چوار چپوهیه دا رینمایی و رینکاری روون له خوڊه گریت بو جیبه جیکردنی پروژه ی خزمه تگوزاری له گه ل که رتی تایبته، که ئه مه ش هم سوود گه یاندنه به به هیزکردنی که رتی تایبته و له هه مان کاتیشدا جیبه جیکردنی پروژه یه کی خزمه تگوزاریه.
۲. ئاماده کاری بو ئه نجامدانی سه رژمی پری دانیشته وان له عیراق کراوه که وا بپاره له سالی ۲۰۲۰ ئه نجام بدریت.
۳. هه ماهه نگی کردنی به رده وام له گه ل وه زارته و لایه نی نه به ستراو به وه زارته کان به مه به سته ئاماده کردنی پلانی ستراتژی هه ریمی کوردستان به جورنیک که شیایوی جیبه جیکردن بیت ئه مه ش به ره چاوکردن و خویندنه وه یه کی واقعیانه ی بارودوخی هه نووکه پی هه ریمی کوردستان و وه رگرتنی داتا و زانیاری له سه رجه م سینکته ره کان وه ک (کشتوکال، ئاوه دانکردنه وه، ته ندروسی، په روه رده، شاره وانی، پیشه سازی و بازارگانی، گه شتوگوزار و خویندنی بالا . هتد)
۴. ده سته پیکردن به ئاماده کردنی دیدگای ۲۰۳۰ به پشتبه ستن به خویندنه وه یه کی زانستیانه ی توکمه و به هاوکارپی شاره زا و پسپورانی ئه م بواره که شاره زایی و ئه زمونیان هه بیت بو ئه وه ی سه رجه م سینکته ره کان به پی ئه وه وه یه ت له خو بگریت.

له ئاستی په یوه ندی نیوان حکومه تی هه ریمی کوردستان و حکومه تی عیراق فیدرال

۱. ئاماده کردنی ریکاره کانی تایبته مه ته ندی عیراقی و پیدانی به لایه نه په یوه ندیداره کان وه ک وه زارته و ده روازه سنوریه کان و کو مپانیان.
۲. ده سته پیکردن به پروژه ی دامه زاندنی تاقیگه ی میترۆلۆجی که تایبته به (میترۆلۆجی و نادنیایی له پێوانه کردن).

۳. ھەماھەنگى كىردن لەگەل دەزگای پىوانەسازى و كۆنترۆلى جۆرى حكومەتى عىراقى فیدرال دەربارەى گىفتوگۆكىردن لەسەر برىارى (۳۳۵) ئەنجومەنى وەزىرانى عىراق تايبەت بە ھاوردەكىردنى كانزا بە نرخەكان (زىر،زىو، پلاتىن) و يەكسىختى رىكارەكانى كاروبارى چاودىرى كىردنى ھاوردەكىردنى خىشلى، ھەروەھا كارى يەكسىختى تايبەتمەندىيە عىراقىيەكان ھەروەك لە برىارى (۷۷۳) ئەنجومەنى وەزىران داواكراوہ.

۴. رەشنىسى نىزامىكى نوى ئامادەكراوہ بۇ پۆلىنكىردنى كۆمپانىيا و بەلئىندەران كەجىگى نىزامى ژمارە ۱ ى سالى ۲۰۰۷ بگىرتتەوہ كەماوہىيەكى زۆرى بەسەرداچوہ، ئەمەش بە ھەماھەنگى لەگەل وەزارەتى پلان دانانى عىراق بە مەبەستى يەكسىختى رىنمايى بۇ پۆلىن كىردنى بەلئىندەران لە عىراق و ھەرىمى كوردستان.

ئازادى و دىموكراسى و پىكەوہ ژيان

ئامادەكىردن و دىراسەتكىردنى پرۆژەى جىندەرى لەگەل ئەنجومەنى بالاي خانمان و يەكەكانى جىندەرى لە وەزارەتەكان و بەستانەوہى تەوەرەكە بە ئەجىنداي حكومەت بۇ چوار سالى داھاتوو و لىكدانەوہ و شىكىردنەوہى بۇگونجاندىنى لەگەل بەرنامەى ئامانجەكانى پەرەپىدائى بەردەوام (SDGs).

وہزارہتی کارہبا

لہ ئاستی خزمہ تگوزاری

۱. واژووکردنی گریبہستی کرینی یهك (۱) ویستگہی گہرۆکی کارہبا بۆ پاریزگی ہہولیر لہ گہل کۆمپانیای بیست بہ گوژمہی (۱,۴۱۲) ملیون دۆلار.
۲. رہزامہندی لہ سہر دابین کردنی ویستگہی موبایلی دیرئ کہ ئیستا لہ ژیر پروسہی تہندہرینہ بہ کوژمہی (۱,۶۴۴) ملیار دینار.
۳. رہزامہندی لہ سہر دابین کردنی ویستگہی موبایلی بہ توانای (۳۳/۱۱) کہ یقی (MVA۲۵) بۆ ویستگہی صالح ئاغا لہ ناحیہی دارہتوو کہ ئیستا لہ ژیر پروسہی تہندہرینہ بہ کوژمہی (۱,۲۲۱) ملیار دینار.
۴. واژووکردنی گریبہستی کرینی سی (۳) ویستگہی گہرۆکی کارہبا بۆ پاریزگی سلیمانی بہ گوژمہی (۵,۳۴) ملیار دینار.
۵. وەرگرتنی رہزامہندی سہرۆکایہتی ئەنجومہنی وەزیران بۆ دابین کرنی گوژمہی (۳,۵) ملیون دۆلار بۆ کرینی رەنەری تۆریینی ویستگہی کہەرومائی لہ دەریندیحان.
۶. پیداجوونہوہ بہ گریبہستی دامەزراندنی هیلئ (۱۳۲) کہ یقی) بہ درئزایی ۳۲ کم لہ نیوان ویستگہی خەبات بۆ زەنگەنان بہ گوژمہی (۷,۴۲۵) ملیون دۆلار بۆ ماوہی چوار مانگ، لہ کاتیکدا کہ پیشتر بہ کوژمہی (۹,۳۵۰) ملیون دۆلار و بہ ماوہی پینچ مانگ گریبہستہ کہ واژووکرابوو، بہ م شیوہیہ برئ (۱,۹۲۵) ملیون دۆلار کہ مەتر و یهك مانگ کہ متری پیویستہ.
۷. وەرگرتنی رہزامہندی بۆ پروژہی هیلئ (۱۳۲) کہ یقی) بہ درئزایی ۵۰ کم لہ نیوان ویستگہی کاشئ لہ قەزای سیمیل بۆ ویستگہی تلکەبەر بہ گوژہی (۱۱,۴۰۸,۵۰۰) ملیون دۆلار .
۸. وەرگرتنی رہزامہندی بۆ پروژہی هیلئ (۱۳۲) کہ یقی) بہ درئزایی ۱۶ کم لہ نیوان ویستگہی سۆران و ہەریر و گۆرینی ۳۷ کم تیلہی هیلئ صلاح الدین بۆ ہەریر بہ گوژہی (۸,۳۵۲,۸۴۰) ملیون دۆلار .
۹. گریبہستی کرینی گہورکی (۱۱/۳۳) کہ یقی) قەبارہ ۱۶ ئیم فی ئای بۆ ویستگہی چۆمان لہ ہہولیر بہ گوژمہی تەرخانکراوی (۴۲۵) ملیون دینار کہ ئیحالہ کرا بہ گوژمہی (۳۲۲) ملیون دینار، بہ مەش برئ (۱۰۳) ملیون دینار گہرایہوہ بۆ خەزینہی حکومەت .

۱۰. پىداچوونەو بە گرىپەستى كومپانىيى (MEP) ى لوبنانى كرا، لەدوای ئەوھى گرىپەستەكەيان بە كۆتايى ھات بۆ بە كارخستى ھەردوو وىستگەى ۲۹ ميگاواتى ھەولپىر و دەھۆك، لە ئەنجامدا ئەم گۆرانكارىيانە لە بەرژەوھەندى وەزارەتى كارەبا ئەنجامدرا:

- كەمكردنى نرخی كرىپى ھەرىكە ميگاوات لە كاتمىرنيكدا لە (۳۰ بو ۲۸) دۆلار .
- پىداچوونەو بە قەرەبوو كوردنەوھى كومپانىيا ئەگەر لە لاى ئىمە سوتەمەنى بۆ دايبىن نەكرا لە شوئىنى ۳۰ دۆلار بۆ يەك ميگاوات، بۆ ئەوھى بېيتە ۱۴ دۆلار بۆ يەك ميگاوات.
- گۆرىپى جوۆرى سوتەمەنى لە گازوايل بۆ نەوتى رەش كە بەھاي ھەرىكە تەن لە ۷۰۰ دۆلار دەبېتە ۲۰۰ دۆلار، لېرەدا روژانە تەنھا لە وىستگەى ھەولپىر و دەھۆك برى بەكارھىنانى سوتەمەنى لە (۱۴۰ تەن * ۷۰۰ دۆلار = ۹۸,۰۰۰ دۆلار) دەبېتە (۱۴۰ تەن * ۲۰۰ دۆلار = ۲۸,۰۰۰ دۆلار) روژانە. لە سائىكىشدا بۆ ھەردوو وىستگە برى (۱۴۰,۰۰۰ * ۳۶۵ = ۵۱,۱۰۰,۰۰۰ دۆلار) دەگەرپتەوھە خەزىنەى حكومەت.
- لىخوشبوون لە قەرزى كومپانىيان لە سەر حكومەت لە ئەگەرى كارنەكردنى وىستگەكان لەبەر بابەتى دايبىنكردنى گازوايل بۆ سائىنى ۲۰۱۴ , ۲۰۱۵ , ۲۰۱۶ , ۲۰۱۷ , ۲۰۱۸ , ۲۰۱۹ كە بۆتە (۲۹,۸۲۱,۰۲۶ \$) .
- كۆتايى ھىنان بە گرىپەستى كومپانىيى سىمىنى ئەلمانى كە بە گووژمەى (۶۹,۵۰۰,۰۰۰) دۆلار واژوو كرابوو لەبەرەمبەر (۵,۰۲۹,۰۰۰) دۆلار. دواتر ھەمان پرۆژە بە گووژمەى ۴۲ مليون دۆلار ئەنجام دەدرېت و برى نزيكەى ۲۲ مليون دۆلار دەگەرپتەوھە خەزىنەى گشتى.
- دەست پىكرنى گرىپەستى دانانى پىوھەرى زىرەك بو سەرەنسەرى ھەرىمى كوردستان كە لە ۲۰۱۹/۸/۱ دەستبەركابووين و تاكو رىكەوتى ۲۰۱۹/۱۱/۱۴ ژمارەى دانانى پىوھەرىكان گەيشتە (۵۵) ھەزار لە سەرەنسەرى كوردستان.
- كوردنەوھى دوو وىستگەى گرد جوتيار بە كوژمەى (۳,۸۱۴) مليون دۆلار و وىستگەى عەنكاوھە بە كوژمەى (۳۴۷) مليون دۆلار لە رىكەوتى ۲۰۱۹/۱۱/۱۱
- بە كارخستى يەكەيەكى بەرھەمھىنانى كارەبا بە برى (۱۵۰) ميگاوات لە وىستگەى خەبات لە رىكەوتى ۲۰۱۹/۱۰/۲۵ .

وہزارہتی سامانہ سروشتیہ کان

لہ ئاستی چاکسازی

۱. کہ مگری بؤ گواستنہ وہی نہوتی رەش لە پالائوتگەہی کہ لەک بؤ وئستگەہی کارەبای ۵۱ میگاواتی تاسلوجە
۲. کہ مگری بؤ گواستنہ وہی گازوایل لە پالائوتگەہی کہ لەک بؤ وئستگەہی کارەبای دھۆک
۳. پیدانی مۆلەتی کانگپی بە ۶۷ کانگا
۴. قەرەبووی جوتیاران کہ ژمارەیان لە نیوان (۱,۵۰۰ - ۲,۰۰۰) جوتیارە لە لایەن کۆمپانیاکانی (DNO, HKN, TAQA, TALISMAN, GOLFKYSTONE, TTOPCO, REPSOL, KAR, GENEL ENRGY, HUNT OIL) کہ لە لایەن نوینەرانی وەزارەتمان قەرەبوەکان دابەش کراوە.
۵. بە داواداچوون و ھەئسەنگاندنی بەردی لایمستون کہ بە کاردیت بؤ پاراستنی ژینگە لە وئستگەہی ھەئمی کارەبای خەبات لە لایەن کۆمپانیای (Mega) و فراونکردنی کارەکانیان لە کانەبەردی ناوچەہی سیناوە لە ناحیەہی خەلیفان بە پی ی خەسلەتەکانی و ستاندراقی کارکردن .
۶. مۆلەتدان بە (۷۰) کانەبەرد بە پی جۆری کانەبەرد لە پارێزگاکانی ھەریمی کوردستان و ئیدارەہی گەرمیان.
۷. دابینکردن و دابەشکردنی بری ۶۱ ملیون لیتر نہوتی سپی بەسەر ھاوولاتیان لە ناوچە شاخاویہەکان و لە قوئاغی دووھمدا بری (۱۹۹) ملیون لیتر نہوتی سپی دابین دەکریت بؤ سەرتاسەری ھەریمی کوردستان.
۸. مەشق و راھینانی (۸۸۴) قوتابی زانکو و پەیمانگانانی ھەریمی کوردستان ۲۰۱۹/۷/۱ - ۲۰۱۹/۹/۳۰
۹. پیداداچوونەوہی ۷ راپۆرتی ھەئسەنگاندنی کاریگەری ژینگەہی EIA کۆمپانیای جیاجیاکان و پیدانی بروانامەہی کارکردن.
۱۰. دەستکردن بە پرۆسەہی ووردبینی تیچوی نہوت لە لایەن کۆمپانیاکانی نہوت و گاز (PSC) بە ھەماھەنگی

(Deloitte)

دهسته‌ی وه‌به‌ره‌هینان

له ئاستی چاکسازی

- هه‌لوه‌شان‌دنه‌وه‌ی مۆله‌تی پینج (5) پروژه له سیکته‌ره‌کانی پیشه‌سازی و بازرگانی و گه‌شتیاری به‌هۆی پابه‌ند نه‌بوون به یاسا و رینماییه‌کانی وه‌به‌ره‌هینان،
- ده‌ستنیشان‌کردنی 15 پروژه له پلانی وه‌زاره‌تی بازرگانی و پیشه‌سازی و داوا کردن له وه‌زاره‌تی شاره‌وانی و گه‌شتوگوزار که زهویان بۆ ته‌رخان بکات و دواتر وه‌ک هه‌لی وه‌به‌ره‌هینانی ئاماده‌کراو بخرینه به‌رده‌ستی وه‌به‌ره‌هینان.
- ئاماده‌کاری بۆ دروستکردنی نه‌خشه‌ی وه‌به‌ره‌هینان.
- دامه‌زراندنی بۆردی سیسته‌می یه‌ک په‌نجه‌ره به مه‌به‌ستی که‌م کردنه‌وه‌ی رۆتین.

له ئاستی خزمه‌تگوزاری

پیکه‌هینانی لێژنه‌ی به‌دواداچوونی بینای خزمه‌تگوزاری پروژه نیشه‌جیه‌کانی وه‌به‌ره‌هینان و پیکه‌هینانی چه‌ندین لێژنه‌ی تر به‌مه‌به‌ستی به‌دواداچوون و کۆنترۆلکردنی که‌موکۆریه‌کان.

له ئاستی په‌وه‌ندی نیوان حکوتی هه‌ریمی کوردستان و حکومه‌تی عێراقی فیدرال

سه‌ردانکردنی شاندى ده‌سته‌ی وه‌به‌ره‌هینان بۆ ده‌سته‌ی نیشه‌تیمانی وه‌به‌ره‌هینان له عێراق به‌مه‌ستی هه‌ماهه‌نگی زیاتر و به‌هێزکردنی په‌یوه‌ندیه‌کان. دواتر سه‌ردانکردنی سه‌رۆکی ده‌سته‌ی نیشه‌تیمانی وه‌به‌ره‌هینان له عێراق بۆ دیوانی ده‌سته و دانانی میکانیزمی کاری هاوبه‌ش له داها‌توودا.

له ئاستی په‌وه‌ندوونیدیه‌کانی هه‌ریم له‌سه‌ر ئاستی هه‌ریمی و نیوده‌وله‌تی

1. به‌شداری کردن له 2 پيشانگای نیوده‌وله‌تی له هه‌ولێر له ریکه‌وتی 2019/9/18 و 2019/9/30، به‌مه‌به‌ستی راکیشانی وه‌به‌ره‌هینان و کۆبوونه‌وه له‌گه‌ڵ چه‌ند وه‌به‌ره‌هینانه‌ریکی بیانی و ناوخۆ.

۲. كۆبۈنەۋە شاندې ۋە بەرھەنەرانى بىيانى لە دىۋانى دەستە لە گەل ۋە بەرھەنەر و پىاۋانى كارى ئەمىرىكى و بانكى جىھانى بەمەبەستى ئەنجامدانى ۋە بەرھەنەن لە كوردستان.
۳. كۆبۈنەۋە لە گەل بانكى نىۋ دەۋلەتى بەمەبەستى ھەماھەنگىكردنى زىاتر لە بوارى ۋە بەرھەنەن.
۴. بەشدارىكردن لە كۆنفرانسى ۋە بەرھەنەن بۆ چوار سالى داھاتوو لە شارى ھەولېر بەمەستى راكيشانى ۋە بەرھەنەن بىيانى.

لە ئاستى ئابوورى و دارابى

- (۱۵) مۆلەتى ۋە بەرھەنەن دراۋە بە سەرمایەى (۴۶۲) مىليۇن دۆلار لەسەر رووبەرى زەۋى (۴۹۶) دۆنم.
- ۳۳ پروژە كارى ھەلسەنگاندەن بۆ كراۋە.
- (۱۴۳) پروپوزەل پىشكەش بە دەستەى ۋە بەرھەنەن كراۋە كە (۱۰۹) يان پەسند كراۋە و (۳۴) پروپوزەلىش رەت كراۋەتەۋە :
- پروژە پەسند كراۋەكان / بەم شىۋەيە دابەشى سەر شارەكان بوون (ھەولېر: ۴۵ پروژە) (سلىمانى:
- ۵۰ پروژە) (دھۆك ۱۴ پروژە) لەناوئەم پروژانەش (۳۶) پروژەيان بۆ ۋە زارەتە پەيۋەندارەكان نېردراۋەن
- پروژە رەتكراۋەكان / بەم شىۋەيە دابەشى سەر شارەكان بوون (ھەولېر: ۵ پروژە) (سلىمانى: ۲۴ پروژە) (دھۆك: ۵ پروژە)

فەرمانگەى پەيوەندىيە كانى دەرەوہى حكومەتى ھەرئىمى كوردستان

لە ئاستى پەيوەندىيە كان حكومەتى ھەرئىم و ولاتانى دەرەوہ

۱. ئەنجامدانى دىدارو كۆبوونەوہ لە گەل دىپلۆماتكار و نوپنەرانى ولاتانى بيانى بەمەبەستى پتەوكردنى

پەيوەندىيە دووقۆلىيە كان و پيشوازيكردن لە:

- شاندىكى كونسولگەرى گشتى كۆمارى توركيا.
- چۆى كوانگ ژين، كونسولنى گشتى كۆريا.
- ھىثم ابوالفول كونسولنى گشتى شانشىنى ئەردەنى ھاشمى.
- د. عمر ئەلكەندەرى كونسولنى گشتى ولاتى كويت.
- خاتوو ئەلزابىس روزنستۆك جيگرى كونسولنى گشتى ئەمريكا.
- نىرانجان ئاسوكا راناسىنخ، بآليۆزى كۆمارى ديموكراتى سۆشئاليستى سريلانكا لە عىراق كرد.
- بآليۆز ئەحمەد جيھاد حارس، كونسولنى كۆمارى ميسرى عەرەبى.
- شاندىكى كونسولگەرى كۆمارى ئىتاليا بەسەرۆكايەتى سىرئينا مورۆنيكونسولنى ئىتاليا.
- بآليۆز نەزمى حەزورى، كونسولنى گشتى فەلەستىن.
- نەسروللا رەشئودى، كونسولنى گشتى نوپى كۆمارى ئىسلامى ئىران لە ھەولير.
- ستيف فەيگن، كونسولنى گشتى ئەمريكا.
- دۆمەنيك ماس، كونسولنى گشتى فەرەنسا.
- ريكاردۆ رۆدريگز بەرپرسي نيردەى ھاريكارى عىراق (يونامى).
- نانسى يېرگرۆن، بەرپرسي نووسىنگەى بآليۆزخانەى كەنەدا.
- پۇنتۆس ميلاندەر، بآليۆزى شانشىنى سوئيد لە عىراق.
- كلاريس پاستورى، بەرپرسي نووسىنگەى ھەماھەنگى يەكيتى ئەوروپا لە ھەرئىمى كوردستان.
- ئۆليفيي دوكوتيني، كونسولنى گشتى تازەى فەرەنسا لە ھەرئىم.
- بەرپرسي نووسىنگەى كونسولگەرى رۆمانيا كرد لە ھەرئىم.
- بآليۆزى بەرئيتانيا لە عىراق.
- چاندرامۆلى كۆمار كىرن، كونسولنى گشتى كۆمارى ھىند.

- ئۆلىگ لېفېن، كونسولې گىشى كۆمارى روسىيى فېدېرال.
- كونسولې گىشى شانشىنى ھۆلەندا.
- بآلېۆزى نوپى ولآتى سويد له عىراق. شرى مۆرالىدھاران، ھەزىرى دەولەتى ھىندىستان بۆ كاروبارى دەرەھە.
- خوان خۆسى ئىسكۆبار، بآلېۆزى ئىسپانىا له عىراق.
- ئىفوئىموس كۆستۆپۆلۆس، كونسولې گىشى كۆمارى يۆنان.

۲. بە نوئىنەرايە تىكىردنى حكومەتى ھەرىمى كوردستان، بە شدارىكىردن له ۷۴ مىن كۆبوونەھەى گىشى سالانەى نەتەھە يەگگرتووه كان ھەك بە شىك له شاندى عىراقى كە تىيدا دەيان دىدارو كۆبوونەھەى فەرى له گەل پادشا و سەرۆك و سەرۆك ھەزىرانى ولآتان ئەنجامدا.

دهسته‌ی گشتی ناوچه کوردستانیه کانی دهره‌وه‌ی ئیداره‌ی هه‌ریم

ئاستی چاکسازی

ئه‌نجامدانی چه‌ندین گۆرانکاری بنه‌په‌تی بۆ گه‌یانندی زانیاری خپرا له ریگی ویب سایتی فه‌رمی ده‌سته‌که‌مان. بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ په‌ره‌مان به‌ خزمه‌تگوزارییه‌ ئە‌له‌ کترۆنیه‌کان داوه‌ به‌ دانانی زانیاری و دیکۆمینت و راپۆرتیه‌کان له‌سه‌ر سیاسه‌تی به‌عه‌ره‌بکردن و ماده‌ی ۱۴۰ ده‌ستور و بارودۆخی ناوچه‌ کوردستانیه‌کان. وه‌ک هه‌نگاوی یه‌که‌م توانیومانه‌ به‌شیک له‌ زانیاری گرنگ و پیتویست ب‌لاوبکه‌ینه‌وه‌ به‌ زمانی کوردی وعه‌ره‌بی.

ئاستی خزمه‌تگوزاری

ئاماده‌کردن پرۆپۆزه‌لی خولی (به‌رئوه‌بردنی پرۆژه Management Project) و ئاراسته‌کردنی بۆ دامه‌زراوه‌ی نیوده‌وله‌تی کۆری ناسراو به‌ KOICA) Korean International cooperation Agency (به‌ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی توانای فه‌رمانبه‌رانی میری و ئاوه‌دانکردنه‌وه‌ی ژێرخانی ناوچه‌ کوردستانیه‌ کانی دهره‌وه‌ی هه‌ریم.

ئازادی و دیموکراسی و پیکه‌وه‌ ژیان

ئاماده‌کردن پرۆپۆزه‌لی خولی (چاره‌سه‌ری ناکۆکیه‌کان، Conflict Resolution) و ئاراسته‌کردنی بۆ دامه‌زراوه‌ی نیوده‌وله‌تی کۆری ناسراو به‌ KOICA) Korean International cooperation Agency (به‌ مه‌به‌ستی که‌مکردنه‌وه‌ی بارگه‌رئیه‌ کانی ناوچه‌ کوردستانیه‌ کانی دهره‌وه‌ی ئیداره‌ی هه‌ریم.

له‌ ئاستی په‌یوه‌ندپی نیوان حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان و حکومه‌تی عێراق فیدراڵ

ئاماده‌کردنی راپۆرتیه‌کی زانیاری ته‌واو سه‌باره‌ت به‌ ماده‌ی ۱۴۰ ده‌ستووری عێراق و کاره‌کانی لیژنه‌ی جێبه‌جێکردنی ماده‌ی ۱۴۰ و ریکاره‌کان که‌ گرنگترینیان کاراکردنی لیژنه‌ی جێبه‌جێکردنی ماده‌ی ۱۴۰ و به‌هێزکردنی رۆلی کورد له‌ ناو لیژنه‌که‌ ببوو.

دەرگاى گشتى کاروبارى مین

له ئاستى خزمهتگوزارى

۱. تیمهکانى مین لابهري دەرگا (MCT) زیتر له (۵۹۰,۲۳۸) مهتر دووجا رووبهري پيس بوو به مین و تهقه مهنان پاکردۆتهوه و لهناو ئه و رووبهريه (۱,۵۹۸) مینی دژه كهسى و (۱۳) مینی دژه تانك ههروهها (۲,۹۵۲) پارچه تهقه مهنی (UXO) دۆزراونه تهوه و لهناو بردراون. له هه مان كاتدا (۱۷۵,۳۰۰) مهتر دووجا رووبهري پيسبوو به IED (عبوات ناسفة) پاکراوتهوه.

۲. دەرگاى مین له ماوهى ئاماژه بۆكراو هه ئساوه به ته سلیمکردنی كۆی (۱۶) زهوى پاکراوه له به مین و تهقه مهنی به رووبهري (۴۶۸,۷۴۶) مهتری دووجا بۆ خاوه نه كانیان به مه به سستی دووباره به کارهینانه وهیان و به م شیوهیه: پارێزگای ههولیر (۳) پارچه زهوى به رووبهري (۱۱۸,۱۹۲) مهتر دووجا، پارێزگای سلیمانی (۳) پارچه زهوى به رووبهري (۵۶,۵۶۱) مهتر دووجا، پارێزگای دهوك (۷) پارچه زهوى به رووبهري (۱۳۱,۴۹۳) مهتر دووجا و ئیداره ی گهرمیان (۳) پارچه زهوى به رووبهري (۶۲,۵۰۰) مهتر دووجا.

۳. تیمهکانى دئنیایی جۆری و مؤله تپیدان (QA) له ماوهی (۱۰۰) سه د رۆژی رابردوو توانیویانه (۱,۰۶۴) سهردان بۆ كیلكه مینه كان ئه نجام بدن له و سهردانانه دا تیمه كان (۱۰۸,۰۱۰) مهتر دووجای زهوى پروسه ی پشکنینی بۆبكه نهوه. ههروهها به رپۆه به رایه تی دئنیایی جۆری له هه مان ماوه دا هه ئساوه به نوێکردنه وهی (۵) مؤله ت بۆ كۆمپانیا و ریکخراوه كانی بواری مین له هه ریمی کوردستان.

۴. تیمهکانى هۆشیار کردنه وه وله مه ترسیه كانی مین و تهقه مهنی دەرگا له ماوهی دیاریکراو توانیویانه سهردانی (۱۹۴) گوند و كه مپی ئاواره كان بکه ن و (۱۳,۰۲۲) له پیاو و ئافره ت و مندال سودمه ندبوون. ههروهها تیمه كان هه ئساون به دابه شکردنی (۲۰,۸۱۲) له هۆیه كانی

هوشيارکردنه وه وهك (پۆسته ر و ناميلكه ي ريبه ر هوشيارکردنه وه ليفليت و كارتى زانيارى په يوه نديكردن) به سه ر خه لكى گونده كان له ناوچه مه ترسي داره كان.

۵. له بوارى راهينان و كردنه وه ي خول له ماوه ي دياريكراودا، ده زگا كه مان خولى مين لابه رى و خوله كانى ترى كاروبارى مين له ئاستى ناو خو به به رده وامى ده كاته وه و له ئاست نيوده وه لته تى له و ماوه يه دا (۴) كارمه ندى ده زگا له وولاتانى ئه مريكا و كه مبوديا به شداريبان له خوله كانى كاروبارى مين كردووه.

دەستەى پاراستن و چاكردنى ژىنگە

لە ئاستى خزمەتگوزارى

۱. وەرگرتنى (۱۴) سكاڭا و سزادانى (۶۲) لايەن لە پروژەكانى نىشتەجىبوون و كشتوكالى و كۆمپانىيەى خزمەتگوزارى بواری نەوت و تەندروستى پىشەسازى و بازىرگانى و خزمەتگوزارى بەھۆى سەرپىچىيەوہ.
۲. ئەنجامدانى پىشەسازى بۇ (۸۷۶) پروژەى نىشتەجىبوون و كشتوكالى و كۆمپانىيەى خزمەتگوزارى بواری نەوت و تەندروستى پىشەسازى و بازىرگانى و خزمەتگوزارى.
۳. بەدواداچوون و كۆنترۆلكردنى (۲۳۲) پروژەى نىشتەجىبوون و كشتوكالى و كۆمپانىيەى خزمەتگوزارى بواری نەوت و تەندروستى پىشەسازى و بازىرگانى و خزمەتگوزارى.
۴. رەزامەندىدان لەسەر (۳۴) پروژەى نىشتەجىبوون و كشتوكالى و كۆمپانىيەى خزمەتگوزارى بواری نەوت و تەندروستى پىشەسازى و بازىرگانى و خزمەتگوزارى بەھۆى سەرپىچىيەوہ EIA.
۵. پىدائى فۆرمى مۆلەتى ژىنگەيى بە (۹۴۵) پروژەى نىشتەجىبوون و كشتوكالى و كۆمپانىيەى خزمەتگوزارى بواری نەوت و تەندروستى پىشەسازى و بازىرگانى و خزمەتگوزارى و پەروەردە و غەسالەى چەولم و نا خۆراكى بچووك و وەرزشى و خاك و خۆراكى.
۶. پىدائى (۴۸) مۆلەت بە پروژەى راوكردن.
۷. تۆماركردنى (۶) سەرپىچى ياساپى تايبەت بە داربىنەوہ و ئەنجامدانى رىكارى ياساپى بەرامبەريان.
۸. ئەنجامدانى ئەم كاروچالاكيانە:
  - ۲۵ سىمىنارى ژىنگەيى
  - چاندنى ۱۲۳۱ نەمام
  - دابەشكردنى ۳۰۰۰ نايلىۋنى زىل
  - دابەشكردنى ئالىك و خۆراك بۇ گيانداران و بالندەى كىيوى (۵ جار)
  - ۸ ھەلمەتى پاككردنەوہى ناوچە گەشتوگوزارىيەكان
  - دابەشكردنى ۱۰۰۰ پۆستەرى ھوشياكردنەوہ
  - سەردانى مەيدانى بۇ ۳۵ قوتابخانە بە مەبەستى بلاوكردنەوہى ھوشيارى ژىنگەيى.